

Nakon IV plenuma CK SKJ - u Šibeniku

Podsticaj da preispitamo svoj položaj i zadatke

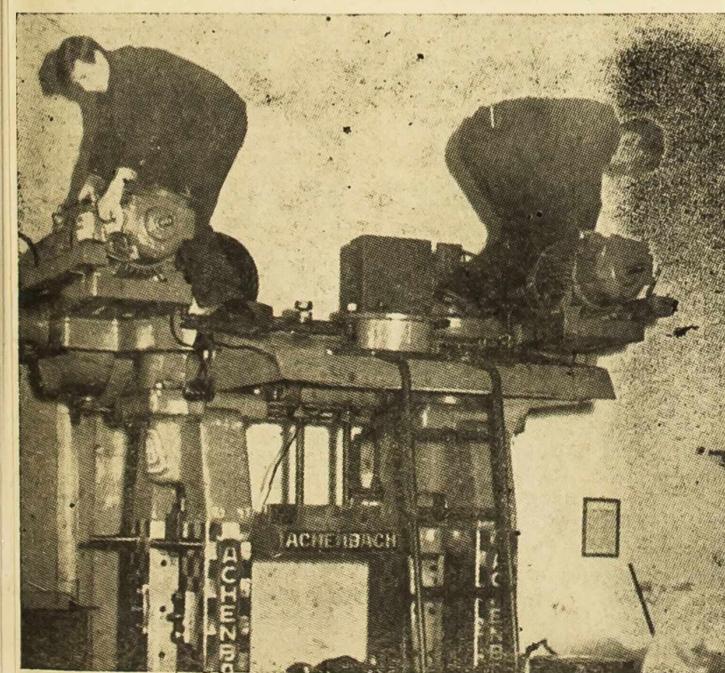
U Šibeniku je 9. kolovoza 1966. održan zajednički plenum Općinskog odbora SSRN i Općinskog sindikalnog vijeća, na kojem se raspravljalo o zadacima sindikata i SSRN u provođenju odluka IV plenuma CK SKJ. Na plenumu je zaključeno da se u radnim organizacijama održe sastanci na kojima bi se ukazalo na dočasne propuste i tražilo bolje rješenja za daljnji rad. Općinsko sindikalno vijeće organizirat će sastanke u rovogradnim radnim organizacijama, a Općinski odbor SSRN u ostalim kolektivima i službama.

U uvodnoj informaciji ANTE MI-
OSEVIĆA, predsjednika Općinskog
odbora SSRN Šibenik, rečeno je da
je dosad bilo dosta sastanaka pod
om odluka IV plenuma CK SKJ
da se na njima reagiralo, ali da
te reakcije ponekad bile okrepane
prema dogadjajima koji su se kod
nas zbiljivo prije nekoliko godina,
te da je došlo i do nekih neodgovornih izjava i nepravilnih optužaba
osredinaca kao nosioca negativnih ojava, što je stvaralo nepovoljnu
situaciju. Čini mi se, rekao je drug Mi-
ošević, da je suviše velik utjecaj i
a forume i na pojedince onih pro-
blema koji su periferni, a manje o-
bilj u prirode. On je dalje istakao
da je Općinski komitet SK osnovao
omisiju koja treba da sva pitanja
pita i da time upozna Općinski
komitet, te predložio da tim materi-
jalima budu upoznati i Općinski o-
dbor SSRN i Općinsko sindikalno
vijeće. Na kraju svoje diskusije on je
predložio da se u proizvodnim orga-
nizacijama aktivira sindikat, a u o-
stalima SSRN.

NIKICA BUJAS, predsjednik Op-
ćinskog sindikalnog vijeća, informi-
ra o odboru o dosadašnjim
aporima i radu sindikalnih podru-
čnica, ističući da se od reforme na-
vorno kontinuirano radilo ne inten-
tifikaciju proizvodnje, razvitku siste-
ma samoupravljanja i raspodjele, te
aktivizaciju društvenih snaga u
radnim organizacijama. Ali, rekao je
on, jedan dio sindikalnih odbora nije
te zadatke u potpunosti izvršio.
Na kraju svoje diskusije Nikica Bujas je predložio da se sazove proši-
ći odbora izvršnih odbora sindikal-
nih organizacija i da se na njima
raspravlja o problemima radnog kon-
kretika i pitanjima koja sindikat po-
reće, te da se nakon toga ide na
rasprave u radnim jedinicama i
kolektivima u cijelini — da se uvide
reške, konkretiziraju predstojeći za-
aci i donesu programi na temelju
očijenih sredstava. Na kraju sastanaka
je osudio takve pojedincima.
Sastanak je usvojen takve
pojave.

Deformacije koje su se javile
»gore« imaju svog korijenja i
dolje kod nas — čulo se na sastanku
osnovne organizacije SK Baldekin II. Po njihovu mišljenju
»žižu interesa« ne bi trebalo usmjeriti samo na organe
bezbjednosti, jer tamo radi čitav
niz vrijednih ljudi i poštenih
komunista, već jednakr treba
biti kritičan i prema ostalim
institucijama u kojima su se
pojavljivale slabosti. Mnogo se
i već dugo vremena govorilo da
šibenski liječnici primaju »plave
koverte«. Zanimalo bi nas što je
s tim u vezi poduzeto? — govorili su, pored ostalog, komuni-
sti Baldekin. Na tom sastanku
postavljen je zahtjev da Općinski
komitet SK Šibenik na jednoj od svojih sjednica razmotri
pitanje razmještaja kadra i da
općenito više nego do sada po-
vede računa o kadrovskoj politici.
Komunisti Baldekin II traže također da Općinski
komitet na pogodan način infor-
mira članstvo o svim poduzetim
mjerama koje idu za tim da uč-
vrste redove SK.

U osnovnim organizacijama

Neki komunalni problemi čekaju da ih se počne efikasnije rješavati

Do kada čekati na rješenje

Na stranicama ovog lista bilo je mnogo riječi o aktualnim pitanjima i problemima grada, koji već godinama čekaju da ih se počne rješavati. Doduše, u poslijeratnom razdoblju mnogo toga se učinilo na komunalnom planu, počevši od proširenja i modernizacije električne mreže, vodovoda i uređenja ulica u gotovo svim gradskim predjelima, pa do onih najsigurnijih komunalija. U tome su uloženi veliki napor i komune i građana, utrošeno je na desetke milijuna dinara. No, još uvijek je ostalo nekoliko pitanja koja bi se uz stanovita sredstva mogla riješiti.

Dva ključna problema o kojima
bi trebalo više povesti računa
jesu tržnica i groblje.

Dio Ulice bratstva i jedinstva, pored
koje je smještena sadašnja
tržnica, čini »usko grlo«
gradskog saobraćaja, a posebno
otkako je izgrađen novi most
preko Šibenskog zaljeva. Tom
saobraćajnicom dnevno prođe
po više stotina motornih vozila
domaće i strane registracije.
Pješacima je gotovo nemoguće
prelaziti s jedne na drugu stranu
ulice, jer opasnost prijeti sa
svih strana. Tržnica i proizvodi

Kod tzv. izgradnje divljih
stambenih naselja, o čemu smo
dosta pisali, izgleda da se stanje
popravlja, jer je sve manje
naselja koja urbanistički plan
nije predviđao. Tako su u zadnje
vrijeme poduzete odgovarajuće
mjere da se sprječi takva
izgradnja, poput one na Meteri-
zama, u podnožju Šubićevca i

na Ražinama. Obiteljske kuće
sada se podižu u Crnici, na pro-
storu koji je reguliran urbanističkim
planom. Takva naselja nicala su
dosad baš onđe gdje nije postojalo
osnovnih komunalija, kao što su vodovod,
elektrika i kanalizacija. Kraj i
tome eto dolazi. (jjj)

Zar i to - da se odričemo deviza

Podaci kojima raspolažemo govore da se na području Šibenke komune kod prosječnog uroda može proizvesti i otkupiti oko 1.500 tona maraska.

Zna se da marasku — bar za sada — plasiramo na inozemno tržište uglavnom u neprerađenom stanju. Prometom maraske bave se većinom radne organizacije čije sjedište nije na području naše komune. Zašto je to važno, pokušat ćemo objasniti s nekoliko podataka.

Cijena ovogodišnje maraske
nije bila naročito dobra. Za
jednu tonu maraske dobilo se
420 dolara. Ako 1.500 tona,
koliko je prosječni urod na po-
drugu Šibenske komune, pomažimo
sa 420 dolara postignuti
za jednu tonu, proizlazi da
vrijednost maraske na našem
području iznosi 630 tisuća USA dolara.

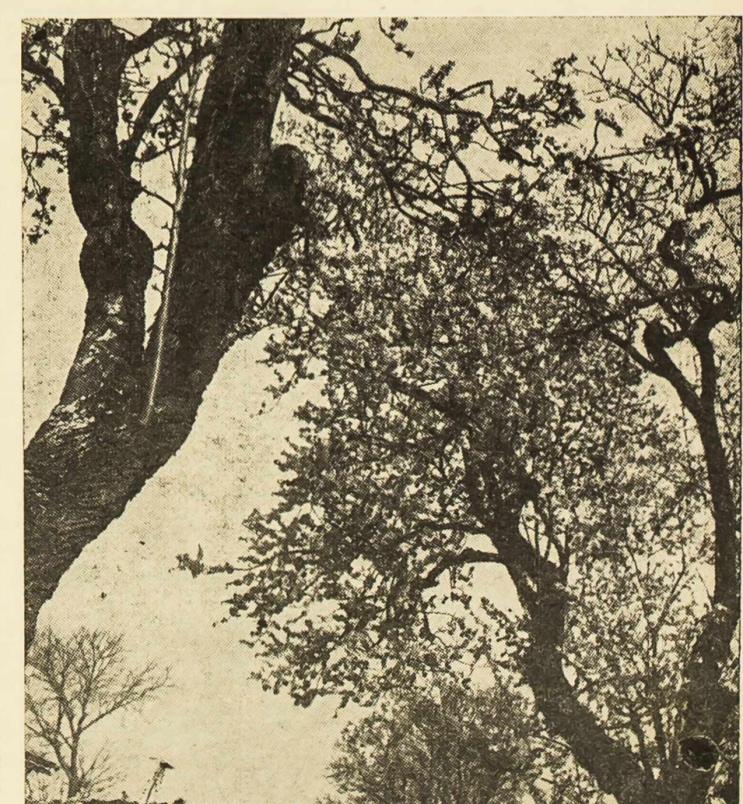
Prema današnjem deviznom
sistemu, retenciona kvota izvoznika
iznosi 7 posto, a to znači da bi od 630 tisuća realiziranih
dolara izvozniku ostalo 44.100
dolara. Taj dolarski iznos ostao
bi izvozniku za samostalno ra-
spolaganje. Međutim, od toga
iznosa izvoznik bi bio voljan da
ustupi 50 posto retencione kvo-
te prodavaču i proizvođaču.
Drugim riječima, od onih 620

tisuća dolara — koji bi se mogli
dobiti izvozom maraske ubra-
ne na području naše komune —
proizvođačima i prodavačima bi
ostalo oko 22 tisuće dolara.

To bi se uspjelo realizirati
kad bi se to izvozniku postavilo
kao uvjet prodaje. Slična bi se
računica mogla navesti i kad je
riječ o prodaji badema i nekih
drugih proizvoda.

Međutim, od toga do danas
nije bilo ništa, ili je bilo veoma
malo koristi. Zbog toga se misli
da bi u osnivanjem poslovog u-
drženja poljoprivrednih orga-
nizacija — što znači jedinstvenim
nastupom prema izvozniku —
naša komuna dobila znatna
devizna sredstva. Zar je moguće
zamisliti da se toga odričemo?

(B)

članovi osnovne organizacije
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među ostalim, kazali su da ima drugova u Šibeniku
i Splitu koji su po svojoj
volji davali ocjene za pojedinca
i slali u penziju mlade ljudi
koji su još i te kako bili sposobni
za rad. Bilo je nepravilno
odnosa prema ljudima — govorili su na sastanku komunisti
Baldekin I, među

Šibenik ima dva Straduna

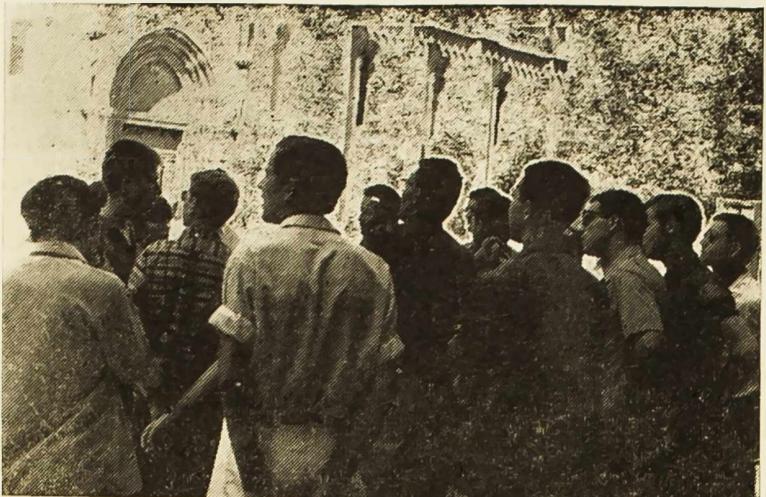
Zašto nije iskoristena bar jedan

Puštanje u saobraćaj novog mosta preko šibenskog zaljeva iznenadilo je sve Šibenčane, pa i najveće turističke stručnjake — a naročito što se tice priliva gostiju u grad. Sada smo očevici da u Šibenik danju navraća mnogo više stranih turista nego prije.

Trgovina je zatećena gotovo na spavanju. Službu vodiča nije nitko pokrenuo. Stari grad je više nego zapušten. Neki kulturno historijski spomenici optužuju nas da je strahota. Stranci se našem gradu i dive i užasavaju se onim što smo zanemarili.

Da bismo zasnali kuda oni prolaze i što im se pokazuju, priključili smo se grupi Francuzu koju je kroz grad vodio Josip Berović, čovjek o kojem je »Borba« donijela reportazu pod naslovom »Zaljubljen u kamene«, o kojem su pisale i druge novine, koji radi u Muzeju grada i honorarno vrši službu vodiča, koji se ljuti svaki put kad vodi grupe stariim ulicama Šibenika.

Toga jutra grupu je Joso Berović dočekao kraj zdenca pred Gradskom vijećnicom. Poslije kratkog uvoda pričao im je o gradnji i veličajnosti Katedrale, a onda o detaljima — Lavljia vrata (i ono o pupku Adama i Eve), olovna vrata, Krstionica (i ono o kamenoj glazbi), vijenac od 72 glave, Kneževa palača... E, tu se zastalo! Jer, Kneževa palača je više nego izgrevana, prljava, puna robe uz prozore. U stvari — velika mrlja na dostoanstvu i ljepoti Kate-

ODAVLE POČINJE OBLAZAK GRADA

diteranski bor — opol — govoriti Joso.

Iz Doca se u grad dolazi Gradskim vratima, nad koja se nadovezuje Ulica Jurja Dalmatinca. Ta vrata su unakaza, izrazbijana, neocišćena, dotrajala. Penju se grupe i gledaju Dolac, a u njemu, u tom drevnom gusarskom gnezdu i najoriginálnijem starom Šibeniku, ničku s »malterajima« i bojama bez reda i ukusa.

Ulica Jurja Dalmatinca, dakle jedina kojom se iz Doca može doći u grad, popločana je samo nešto. Za ostalo se može reći: prasina, trava, nanosi šljunka. A ona je još u 15. stoljeću bila popločana sasvim! U njoj je i kuća majstora Jurja. U njoj se nalazi i nekoliko originalnih natpisa nad vratima (približni prijevodi: »Prolazničke, kakav si ti sada i ja sam nekad bio. A kakav sam ja sada (o. p. - mrtvačka glava), takav ćeš ti sutra biti«, »Ribari, dođite poslije me-

O predjelu oko Četiri bunara moglo bi se napisati ovako: boje bi bilo da ih i ne spominjemo i da ih ogradiamo i sakriješmo nego da ih onakve pokazuju strancima, jer se oko njih nalazi trava, razbijena žbuka, polupana vrata, daske i hrpe mirali večeru.

Grupe zatim nastavljaju »šetnju« po ostalim predjelima grada. Uz ono lijepo, originalno, što krasiti naš grad i predstavljaju njegovu kulturu — svuda se nađe ponešto unakaženo, razbijeno ili oderano, bilo da se radi prasina, trava, nanosi šljunka. A ona je još u 15. stoljeću bila popločana sasvim! U njoj je i kuća majstora Jurja. U njoj se nalazi i nekoliko originalnih natpisa nad vratima (približni prijevodi: »Prolazničke, kakav si ti sada i ja sam nekad bio. A kakav sam ja sada (o. p. - mrtvačka glava), takav ćeš ti sutra biti«, »Ribari, dođite poslije me-

Svašta u našem turizmu

Komisija utvrdila mnogo prekršaja

Komisija, sastavljena od tržišnog inspektora, sanitarnog inspektora i predstavnika Turističkog saveza općine, obišla je prošlih dana već broj ugostiteljsko-turističkih objekata u Pirovcu, Murteru, Betini, Jezerima, Tijsenu, Vodicama, Skradinu, Primoštenu, Zablaču, Rogoznicu i objekte na slapovima Krke. Taj inspekcijski pre-gled dao je uvid u niz manjkavosti kod pojedinih objekata.

Prilikom pregleda motela u Vodicama, koji radi kao pogon hotelsko - ugostiteljskog poduzeća »Rivijera«, pronađeno je u frižideru osam vrsta namirnica i sve su bile — u pokvarenom stanju! Restoran u motelu ne raspolaže dovoljnim brojem jelovnika, a i onaj koji se nalazi u upotrebi potpuno je nejasan gostu, jer nije naznačena količina na koju se cijene odnose.

Nadalje, u restoranu »Borik«, također u Vodicama, utvrđeno je da se otpaci kruha upotrebljavaju kao dodatak u mljeveno meso (za punjene paprike). Također je utvrđeno da je jedan gost oštećen za 320 starih dinara — dobio je 4 dekagrama pršuta manje. Interesantno je zabilježiti i to da se u tom restoranu dežurni konobar presvlačio naočigled stoliju koji su već bili za stolovima i konzumirali večeru.

Nakon izvršenih pregleda u objektima poduzeća »Rivijera«, komisija je došla do zaključka da to poduzeće od preuzimanja objekata na širem području komune nije ulagalo sredstava ni za njihovo normalno održavanje. To se u prvom redu odnosi na restoran »Kozara« i bife »Plava plaža« u Vodicama. Konstatirano je, nadalje, da uprava »Rivijere« nije dovoljno proradila na osamostaljenju pojedinih objekata u ekonomski jedinice. Unatoč tome, medutim, ne vodi se dovoljno kontrole, što neminovalo dovodi do raznih nepravilnosti (slučaj sa Ribljim restoranom, kamp na Martinškoj, itd.).

Pregled je izvršen i u objektima privrednog poduzeća Primosten. Tom prilikom utvrđeno je da se u skladištu hotela »Adriatic« nalazi višak od 109 kilograma svježe svinjetine, a manjak svinjskog mesa kaže iznosi 91 kilogram. Utvrđeno je da se ne vodi posebna evidencija za suho i svježe svinjsko meso. U skladištu je komisija zatekla i 25 kilograma pokvarene svježe svinjetine, a u stanju koje nije za konzumiranje nalazio se i 110 kilograma konzerve od rajčica, te 13 kilograma pršuta. Interesantno je zabilježiti da je po dolasku komisije skladistar pokvareno svježe svinjsko meso izvadio iz hladnjake i potajno ga bacio u kantu za smeće — bez vaganja!

Pansion »Slanica«, vlasništvo poljoprivredne zadruge, Murter, raspolaže restoranom i nekoliko soba. U sobama nisu istaknute cijene, nema tekuće vode, nema ogledala, nema čaša. Taj objekt ne raspolaže nužnikom ni bilo kakvim sanitarnim čvorom. Oko pansiona je nečist i na sve strane mogu se vidjeti razni otpaci. Restoran nema jelovnika ni vinskih karata.

Odmarašte i restoran »Vračare« u Rogoznicama, koji bi trebali biti poslovna jedinica poduzeća »Tri grozda« iz Beograda, posluje bez odobrenja i bez izvještajnog ugovora s matičnim poduzećem. Odmarašte je predanu na upravljanje Dragana Žuniću, koji ne vodi nikavu evidenciju i posluje vlastitim sredstvima za svoj račun. Restoran je otvoren 3. srpnja ove godine i do 5. kolovoza, prema izjavi Dragana Žunića, ostvaren je promet na ugostiteljskim uslugama od oko 2 milijuna starih dinara. Odmarašte prima stra-

ne i domaće goste, a za vršenje ugostiteljskih poslova »Vlasnik« koristi tuđu, nekvalificiranu radnu snagu — koju nije prijavo.

Komisija je pregledala i veliki broj trgovinskih radnji. U prodavaonici broj 8 poljoprivredne zadruge Skradin u sanduku za brašno nalazio se uistinu brašno — ali pokvareno. Pored toga, u istoj prodavaonici petrolej se prodaje u neposrednoj blizini živežnih namirnica. Nadalje, osobile prodavaonice prodaju kupcima otrov za evidentiranja. Pregledom knjige o kretanju robe utvrđen je manjak u iznosu od 285.080 starih dinara.

Tržišni inspektori i njihov kolega sanitatar nisu ostavili na »miru« ni privatne ugostitelje. Interesantno je napomenuti da Vladimir Delić, koji ima ugostiteljsku radnju na Prosiki, prodaje porciju piletine po 1.000 starih dinara, a bocu pive po 300 starih dinara, što je znatno više nego u mnogim drugim ugostiteljskim objektima.

Ako je povjerovati službenom nalazu komisije — neki vlasnici »ne mare« za dobit. Kako se, nai-mene, drukčije može protumačiti činjenica da je privatna ugostiteljska radnja »Morski greben« u Jezerima, vlasništvo Josipa Prijaka, nađena otvorena — i bez vlasnika. Do njegova dolaska

trebalo je čekati 90 minuta. Inače, radnja je prljava, neuredna a inventar je zamazan. Poseban neredit zatečen je u kuhinji: ljetna salama nezašćitena od muha, obješena o vrata!

Privatni pansion »Jazina« u Tijsenu, čiji je vlasnik Omer Morača, sklopio je direktni ugovor sa austrijskom putničkom agencijom »Landesreisebüro« iz Graza. U tom ugovoru se precizira da će Omer Morača privati strane goste upućene od spomenute agencije i da će cijena na punog pansiona iznositi u lipnju 2.550 dinara (ili 2.100 do lara), a u srpnju i kolovozu 3.000 starih dinara (ili 2.400 do lara). Prilikom potpisivanja ugovora Morača je primio od spomenute agencije 12.000 austrijskih šilinga. Novac je ponio sobom, ali što je s njim učinio Morača — to komisiji nije poznato. Da li je Omer Morača, da samo to postavimo na dnevred, imao pravo da sklopi takav ugovor sa stranom agencijom?

Stipe Turčinov ima odobrenje da može u kućnoj radinosti imati na ishrani do 20 gostiju. Međutim, pregledom je ustavljeno da je Stipe 31. srpnja ove godine imao na doručku 34 gosta, na ručku 37, a isto tako i na večeri. Vlasnik je za vlasnika dvoje radnice, a nije im prijavio. (D. B.)

Podsticaj da preispitamo svoj položaj i zadatke

(Nastavak sa 1. strane)

vo. I on se založio da bi u sadašnjoj situaciji više pažnje trebalo posvetiti privredi i da u svim akcijama treba da prednjače komunisti. Na kraju je rekao da »Drvnom kombinatu ni komunisti ni rukovodioći sindikata nisu svjesni svojih samoupravnih prava.«

O radu pojedinih služba SUP-a u Šibeniku govorio je Krste Lambaša, člančnik SUP-a. On je naglasio da mu nije namjera da zauzima obranjski stav, već da oba plenuma pravilno informira o radu SUP-a u Šibeniku. I šibenska je organizacija — rekao je on — patila od svojih specifičnosti, te je neglasio da se ne može reći da su ljudi bili potpuno imuni od propusta i da nisu obavljali kakve radnje koje nisu bile u skladu s tendencijama. Ali — rekao je on — treba razlikovati dva dijela tog problema: prvo, dokle je islo vlastiti inicijativi i drugo — koji su poslovni obavljani po direktivi — kad je bilo u pitanju kompletan služba. Što se prvoga tiče, rekao je on, vlastite inicijative bilo je kad su bile u pitanju odredene anomalije — kako se mislio, koje su se javljale u raspodjeli i nagradjivanju, u podizanju turističkih kredita i u gradnji vinčadika. Što se drugogog tiče, on je rekao da su i u šibenskoj instituciji SUP-a održali nekoliko sastanaka i analizirali dosadašnji rad, da je u toj ustanovi o IV plenumu govorio drug Nikolaj Sekulić — Bunko, da je održan sastanak osnovne organizacije SK — na kojem se otvoreno iznijelo ono što je trebalo i da se uokvirilo na dosadašnje propuste, te da će biti još diskusija i analiza. On je dalje neglasio da se već traži rješenje kako se ubuduće postaviti da komisije dosad u šibenskoj ustanovi nisu mogle utvrditi neke teže mijenjane u privredi i kadrovsu politiku, da prislušne službe nije bilo, kao ni korištenja službenih sredstava u zadnje dvije godine. O problemu upitnja državne bezbjednosti u rad Općinskog komiteta SK drug Krste Lambaša je rekao da neki ljudi postavljaju njega sa tom službom i da otuda proizlaze nesuglasice. Zatim je neglasio da je on bio član Kadrovske komisije Općinskog komiteta SK i da je kao član te komisije koristio svoje pravo kao i svi drugi. Na kraju je iznio neke primjere o penzioniranim članovima SUP-a i rekao da se o njima vodi briga, tako da će jedan od njih uskoro dobiti i dvosobni stan. Što se tiče razvoja samoupravljanja unutar ustanove, on je izrazio želju da im se u tome pomogne.

ROKO ČAPALIJA govorio je o potičkoj neaktivnosti dijela građana na području na kojem on živi, kao na nekim drugim područjima u gradu, te u zborovima birača uopće, o odgovornosti onoga koji pojedine zaključke primi da ih i izvrši, o različitim pričanjima na ulici i sličnom. Među ostalim, on je istakao da im drugova koji su se preokupirali licnim problemima, a društvena pitanja prepustili stihiju, te da neki od njih odlaze da vode neki skup.

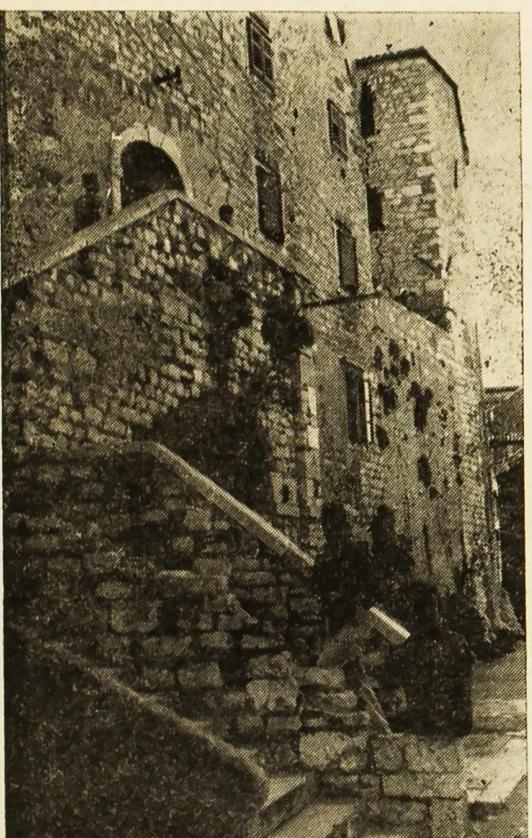
ANTE NINIĆ se založio da u diskušnjama uvijek budu prisutni međuljudski odnosi, da se mirno i stoljeno prilazi diskusiji svoga predhodnika, da se poštuju suprotni mišljenja, da se stvari rješavaju humanije, da stanovišta društva, a ne da se istupa neodgovorno i sa nezgodnim rješenjem. Pogotovo je teško kad ta istupaju komunisti. On se dalje založio da treba ocijeniti težinu svakog prijestupa, a ne jednostavno u tviditi pogriješio je — i čovjeka potičiti diskreditirati.

ROKO ČAPALIJA govorio je o potičkoj neaktivnosti dijela građana na području na kojem on živi, kao na nekim drugim područjima u gradu, te u zborovima birača uopće, o odgovornosti onoga koji pojedine zaključke primi da ih i izvrši, o različitim pričanjima na ulici i sličnom. Među ostalim, on je istakao da im drugova koji su se preokupirali licnim problemima, a društvena pitanja prepustili stihiju, te da neki od njih odlaze da vode neki skup.

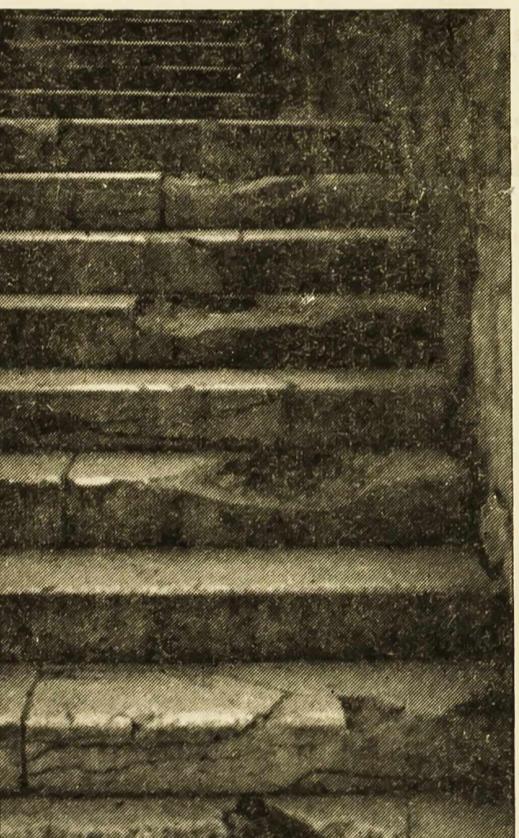
MATE JUKIĆ je neglasio da bi privreda trebala ići na sastanke osnovnih organizacija SK i komuniste informirati o svemu što treba, pa tek onda ići na sastanke radne kolektive. Jer, rekao je on, zbog pogrešnog ili čaršijskog informiranja pogrešno i obavljamo dužnost članova SK. Drugo, ako u pojedinim slučajevima komunisti ne budu jedinstveni, teško će se ići naprijed.

Zajednički plenum Općinskog odbora SSRN i Općinskog sindikalnog vijeća složio je da daljnji prosperitet naše komune leži na svim građanima, da i organizacije SSRN i sindikalne organizacije u radnim kolektivima treba da preispitaju svoj dosadašnji rad i rad kolektiva u cijelini i da pronađu najbolja rješenja za daljnji prosperitet. U tome je posebna uloga data članovima SK i radnim organizacijama, jer — rečeno je — ima još dosta mogućnost koje nismo iskoristili, pa i u oblasti zapošljavanja nove radne snage.

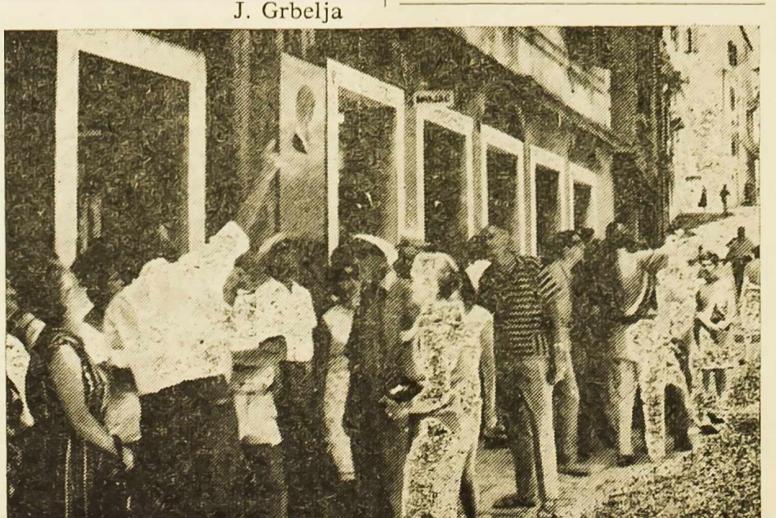
J. Grbelja

GRADSKA VRATA U DOCU

STRME STUBE — RAZBIJENE!

SRELE SE DVJIVE GRUPE I DVA TUMAĆA

dale. Čak prijeti da se komadi zida (žbuka) odvale i padnu na glavu gostiju ili prolaznika. Da za to treba dosta sredstava, poznato nam je, ali smo ipak uvjereni da se malo-pomalo moglo nešto učiniti — makar i preko poduzeća »Stan«, jer — u Kneževoj palači žive i stanari!

Odatle grupa odlazi u Butu. Vodič Joso tumači i, među ostalim, govoriti: »Ona je sačuvala originalnost iz 14. stoljeća. Jedina naknadna stvar u njoj to je trafostanica — koja je mogla biti izgrađena od kamena — da sve bude u stilu — ili pak uvrćena nešto unutra.«

Na izlazu iz Buta u Dolac grupu je dočekao »pravi materijal« za foto-aparate: kuće nad grebenima i liticama, smioni podvrg dolačkih gusara i starih gradana iz 12., 13. i daljnjih stoljeća. Ali, samo da te kuće nisu zapuštene, ruševne, sa rasklizanim prozorima i vratima, ruševnim starijim zidom, obojenom unutrašnjosti jedne srušene kuće i — neispravnim kantama za seme!

Odmah u blizini otvorena je krčma. Vlasnik istakao je smreknu. Tumači Joso, a Francuzi snimaju. »Zeleni grana smrekne — crno vino, osušena grana smrekne — znači da vlasnik toči isto vino već odavna, maslinovo i grančica — bijelo vino, me-

ne« — piše oko jednog dupina ležajeve. Na kraju jutarnje šetnje vodič Berović je rekao: »Dubrovnik ima svoj Stradun i dobroga je unovčio. Šibenik ima dva Straduna, ali nije iskoristio ni jednoga.« Ima u tome mnogo istine, jer se u našem gradu zaista mogu organizirati dva Straduna — kojima bi grupe turista isle organizirano i pod vodstvom više vrsnih vodiča.

J. Grbelja

Od pećine kod Sv. Lovre grupa ide prema Gorici. S lijeve strane nalaze se strme stube. One ne samo da su strme nego i razbijene, tako da se među svakim dvadesetak stepenica jedva mogu naći tri-četiri zdrave, što predstavlja stalnu opasnost za

Nautički turizam-šta je to?

Mi se s pravom ponosimo na lijepu obalu Jadrana. Inozemni posjetioci također se slažu da imamo sve predvijete za brz turistički razvitak kao rijetko koja zemlja. U tom pravcu zaista smo mnogo učinili, ali ne onoliko koliko smo mogli.

Na primjer, jedan od neistraženih punktova je i nautički turizam. Naša obala je neobično razvijena. Uz nju ima sijaset prirodnih laguna, plaže i zaljeva. Obalni pojas ne oskudije na površinama šuma. Postoje izvanredni uvjeti za plovdbu morem, a posebno za sportsko i amatersko jedrenje. Da ne duljimo – imamo gotovo sve uvjete za razvitak nautičkog turizma.

Međutim, nautičkom turizmu kod nas nije do danas, pa ni na području šibenske komune, posvećena ozbiljnija pažnja. Situacija i uspiješi što su ih u tom domenu postigle neke druge zemlje i opominju nas – da zbog te aljkavosti gubimo »teške« milijune.

O tom problemu pisao je nedavno poznati turistički stručnjak J. Kovačić slijedeće: »Uzimmo, na primjer, pitanje višednevnih krstarenja po moru jahama na jedra ili na motorski pogon, pa i nešto primitivnijim jedrenjacima čvrše grade, za višestruku upotrebu. U okviru ovakvih krstarenja ostvaruje se cijena po osobi, u inostranstvu od 10 do 20 dolara dnevno. Kako je situacija kod nas? Turisti su uglavnom orijentirani na individualne vlasnike plovila, jedrilica ili čamaca za 3 do 5 osoba, i sa njima direktno, prema slobodnoj pogodbi, ugovaraju aranžmane. Ugostiteljska poduzeća uglavnom nemaju takav plovni park, kao ni poduzeća koja se bave agencijskim poslovima. Međutim, ni ugostitelji ni agencije nisu pokazali interes da kooperiraju sa privatnim vlasnicima. Prema obavještenjima koja imamo, privatni vlasnici su veoma zainteresirani za takvu suradnju ali, naravno, traže i izvjesnu poslovnu garanciju. I mada u inostranstvu, naročito među Nijemcima, Holandancima i Skandinavcima, postoji interes za blagovremeno sklapanje pratećih aranžmana sa agencijama i hotelima koji bi se odnosili na nautički turizam, poslovna neinvencitivnost mnogih privrednih organizacija dobrih dijelom onemogućava devizno-turističko iskoristiti desetak tisuća sportskih čamaca, jedrilica i ribarica na Jadranu. Samo na području Dalmacije ima oko 5.000 takvih plovilica.«

Koliko se u tome grieši, nije potrebno posebno spominjati. Gosti, željni nautičkog turizma, ostaju prikraćeni u svom zahtjevu, a mi gubimo devize zbog neumiješnosti i poslovne aljkavosti. Turističke kredite danas dajemo onima koji će sredstva dobivena na taj način iskoristiti za uređenje ležajeva u kućnoj radinosti, i to je veoma dobar potez. Kućna radinost – zahvaljujući baš tome – izborila je sebi važno mjesto u ostvarivanju našeg plana, turističkog prometa. No, trebalo bi razmislići i o davanju kredita onim građanima koji bi adaptirali svoja plovila, ili čak gradili nova. Naravno, s ciljem turističkog privredovanja.

O tome se kod nas još nitko ozbiljnije nije pozabavio, iako ekomska računica postoji. Evo je: »Sjetimo se da se plovilo čiji je kapacitet osam postelja iznajmljuje uz realnu cijenu od 100 dolara dnevno, čime se, pod uslovom da plovilo bude u toku čitave petomjesečne sezone iznajmljeno samo 60 dana,

U MURTERU STRANI GOSTI U PORASTU, DOMACI U OPADANJU

U prvih sedam mjeseci Murter je primio 5.071 stranog i domaćeg gosta, ostvarivši time 58.553 noćenja. Iako je ostvarene u granicama prošlogodišnjih rezultata – zapaženo je osjetno stagniranje domaćih gostiju.

Ovogodišnju negativnu bilancu domaćih posjetilaca nadoknadili su strani gosti. Posjet inozemnih turista na murterskim plažama, u odnosu na prošlu godinu, povećao se za 1,98 posto, a noćenja za 2,62 posto. Također je registrirano da su na otoku boravili gosti iz 11 zemalja Evrope, te turisti iz USA i Izraela.

Prvih dana kolovoza, s obzirom na stabilniji period vremena, donijeli su najveći broj gostiju i svi su izgledi da će se premašiti bogata prošlogodišnja sezona. Zbog toga nije nito što se u Murteru teško može pronaći slobodan ležaj.

M. M.

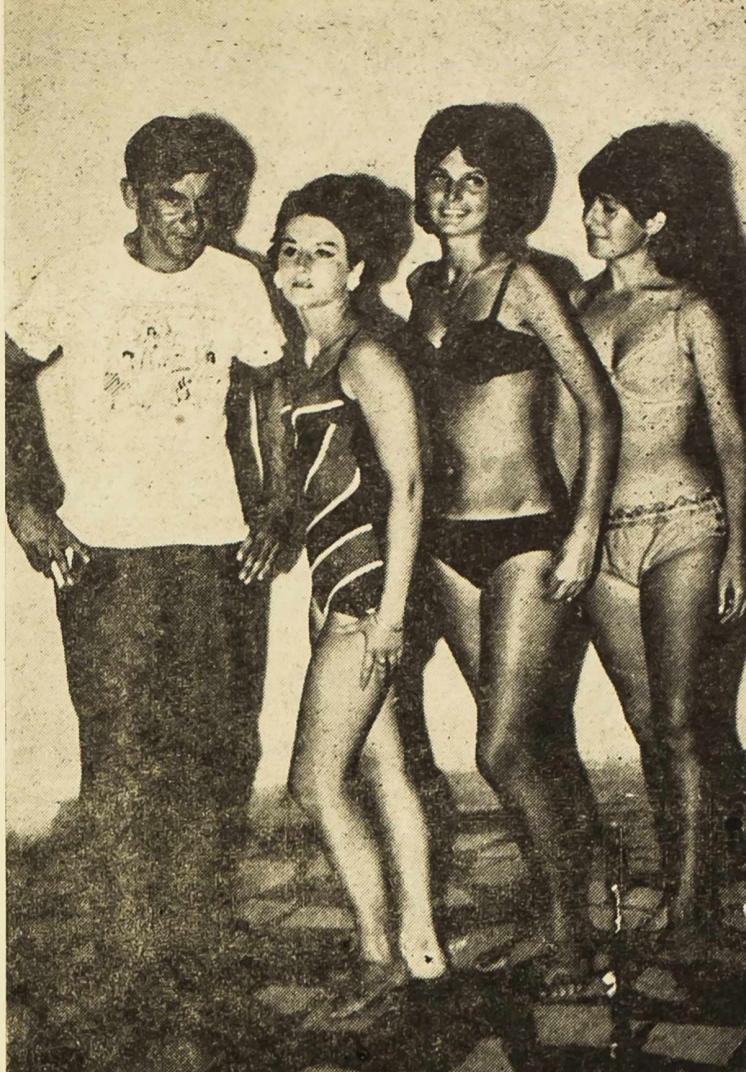
ostvaruje prihod – prema proviziji od 20 posto – u iznosu od 1.200 dolara, dok troškovi održavanja plovila, usluge gostima i sve ostale troškove snosi individualni vlasnik. Dodajmo jedno upoređenje: ležaj u hotelu B kategorije, u izgradnji ili adaptaciji, košta četiri milijuna starih dinara, a dnevni devizni priliv u takvom hotelu je oko četiri dolara. Ležaj u izgradnji ili adaptaciji na brodu – jahti jednostavno gradnje stoji 1.500.000 starih dinara, a dnevni devizni priliv po jednom ležaju je 8 do 10 dolara.«

Izneseni podaci zaista su zanimljivi i upućuju na zaključak da bi u pogledu kreditne politike trebalo izvršiti neke izmjene. Začuđujuće je da banka održava privatnu kredit i do 750 tisuća starih dinara za uređenje ležaja u kućnoj radinosti, a da nije voljna dati kredit za brod koji isto toliko, ako ne i više,

pruža mogućnost iskoristavanja ležaja – i da se pri tom ostvareće čak za deset puta veći devidenz efekt.

Šta je to što kodi da se neke evidentne slabosti uklone? Da li je stvar u administrativnim instrumentima ili poslovnoj neinvencitivnosti – nije lako reći, ali se čini da je propust više posljedica poslovne neinvencitivnosti.

Na kraju se nameće nepobitan zaključak – da se i nautičkom turizmu mora pokloniti adekvatna pažnja i da to treba da imaju na umu i zainteresirani turistički - ugostiteljski faktori u šibenskoj komuni. Jer, plovni park »Mornara« i »Vala«, kao i tisuću i po plovilica individualnih vlasnika ne smiju ostati mrtvi kapital. Ne smijemo zaboraviti da se tu kriju pozamarska devizna sredstva čije iskoristavanje znači realizaciju onih toliko spominjanih – unutrašnjih rezervi! (D. B.)

U SREDINI BRANKA MARJANOVIC, DESNO TATJANA HUIĆ, LIJEVO BEBA OMANOVIC I ORGANIZATOR ŠIME TURČINOV

Zašto efekt neće biti veći

Možda još nije vrijeme da se između vrelih dana kolovoza, kad se turistička sezona kod nas približava, svom klimaksu (koji, začudo, tek sada nastaje) daju ocjene i prave bilance kretanja turizma na našem području.

Ono što će se moći vidjeti na kraju bit će u svakom slučaju sveobuhvatnije i mjerodavnije. No, analitičari će morati poći i od nekih konstatacija koje se nameću već otprije ili su se uočile tek od nedavna.

Nećemo sada govoriti o uvjetima, ali je prilično uočljivo da šibensko turističko područje nije ni izdaleko slijedilo onaj stupanj razvjeta turizma koji se bilježio na regijama Zadra, Splita, Makarske, a da i ne govorimo o nekim drugim mjestima na sjeveru ili na jugu Jadra.

Istina, od 1960. godine pa do danas izgradili smo infrastrukturu, podigli značajne kapacitete, izmjenili sliku naše regije. Ali, tu kao da je nešto zapelo, kao da je nešto sputavalo funkcioniранje i razvitak te materijalne baze. Kadrovi i njihova organizacija ostali su manje – više zakrjili, nedorasci i neinvencitivni u novim uvjetima. Oni se nisu znali prilagoditi potrebljima suvremenog evropskog turista ni pružiti mu usluge koje on obično traži.

Magična formula o »tranzitnom« karakteru turizma ovoga područja brisala je, čini se, mnoge nedostatke. Služila je, malne, kao neki paravan prolaznosti i improvizacije uz podsjećajno shvaćanje – da to »kod nas ionako ne može biti drukčije«.

Kako bi, inače, bilo moguće drukčije protumačiti čitav niz propusta u ovoj sezoni, koji su se ticali najobičnije »turističke abecede«? Volimo često citirati brojke, pa kažemo: imamo danas na našem području oko 12.000 ležaja, rekordan broj noćenja za prošle godine (oko 700.000) bit će ove godine premašen, usprkos tome što je mjesec srpanj bio »kritičan«. Koliko su te brojke relativne, može ilustrirati i usputni podatak da su ove godine izostala mnoga obećanja svih mogućih »pretečih službi«, a to znači da je izostao i obećani kvalitet mnogih usluga. Ne treba sumnjati da to i te kako utječe na dužinu boravka gostiju, usprkos tome što se ove sezone bilježi veoma visok porast inozemnih gostiju, pa prema tome i konačni devizni efekt.

Svjedoci smo sada jedne po-

grešne ocjene. Grad je pun automobilja i, kako je netko primijetio, »naliči gotovo na Split«.

Imamo nekoliko ugostiteljskih objekata koji su naprosto »ukleti«, jer u njima posao »ne ide« (Martinska, Kanal).

Zabavni život u gradu još uvek je anemisan.

Konstatacije se mogu nizati, i ove »površinske« i neke suštinske. Suštinska je, na primjer, konstatacija, da pratioci turističkih zbiravanja na ovom području nisu bili u stanju da, rakom završetka mosta preko šibenskog kanala, bar predvide kao mogućnost ili alternativu – da će motorizirani turisti možda IPAK svačati u grad. Ta nam se stvar čini suštinskom radi toga što pokazuju kako su predodžbe o zainteresiranosti turista, pa i o njihovoj »psihoterapiji putovanja«, bile zapravo pogrešne.

Svjedoci smo sada jedne po-

grešne ocjene. Grad je pun automobilja i, kako je netko primijetio, »naliči gotovo na Split«.

Dobro je što je tako, premda nedostaju dvije veoma važne stvari: prostori za parkiranje i servisna radionica. U Šibeniku je danas problem izvršiti ijednu značajniju opravku automobila.

Radi svega toga smo i kazali – da će se analitičari sezone morati sasvim iscrpno pozabaviti tim pitanjima, kako bi pripreme da se to otkloni bile na vrijeme završene. I ne samo pripreme. Trebat će mnogo više konkrenih akcija, a manje objećanja i govora. To je stvar svih zainteresiranih u turizmu, jer u njemu ne može raditi onaj koji misli da je dovoljno da dođe ljeti, pa da prodaje more i sunce.

Ovih dana treba da se završe planovi i prijedlozi cjenika ugostiteljstva za iduću sezonu. To

ŠIBENIK
Kroz Vjeđan

U SRPNJU ZAPOSLENO 137 OSOBA

Nije lako pronaći radno mjesto. Unatoč tome, ipak je preko Zavoda za zapošljavanje radnika Šibenik, koji posluju i na području drniške i kninske komune, u srpnju zaposleno 137 osoba, od čega 74 žene. Najveći broj osoba koje su našle posao u srpnju zaposlen je u našoj zemlji.

PROSIRUJE SE POGON MEHANIKE I TOKARIJE

Zanatsko poduzeće »Dane Rončević« zaista posluje u savsini nepriskladnim prostorijama. Da bi se bar djelomično poboljšao račni prostor, uskoro će poduzeće početi s proširenjem pogona mehanike i bravarije. Za uklanjanje toga »uskog grla« uložit će se oko 20 milijuna starih dinara.

KOLIKO POTROSIMO VOĆA I POVRĆA

Premda informacijama poduzeća »Plavina«, stanovnici Šibenika i njihovi gasti svakog dana konzumiraju oko 10.000 kilograma voća i oko 10.500 kilograma povrća. Dnevno se proda i oko

RASTE POTROŠNJA BEZ ALKOHOLNIH PIĆA

Nazvali smo drugove iz poduzeća »Šibenka« i zamolili ih da nas informiraju o plasmanu svojih proizvoda. Evo podataka. Od početka ove godine »Šibenka« je na tržište (isključivo na području naše komune) plasirala 5.370 litara soda-vode, 329.000 boca jafe, 423.000 boca kokte i oko 317.000 boca oranžade. U poduzeću vjeruju da će kolovoz biti rekordan.

STA MISLITE O NASOJ PLAZI

Ustanova »Zelenila« već neko dana na »Jadriji«, koja je, u stvari, sada jedino pravo šibensko kupalište, anketera kupaca i gosta sa željom da dozna kakvi su utisci posjetilaca. Sumirani rezultati ankete poslužit će – tvrde u »Zelenilu« – za unapređenje kvalitete usluga u narednom ljetu. (B.)

Ustanova »Zelenila« već neko dana na »Jadriji«, koja je, u stvari, sada jedino pravo šibensko kupalište, anketera kupaca i gosta sa željom da dozna kakvi su utisci posjetilaca. Sumirani rezultati ankete poslužit će – tvrde u »Zelenilu« – za unapređenje kvalitete usluga u narednom ljetu. (B.)

je prilično »nesiguran« posao, govore ugostitelji, jer se nikada ne zna kakve ih »mjere« i obaveze očekuju u idućoj godini. No, i to će se pitane riješiti. U Splitu, naime, poduzimaju mjerne da se osigura garancija ugostiteljima koji nastupaju na inozemnom tržištu – da se njihov položaj ni na koji način neće promijeniti u odnosu na njihove obaveze.

Ova je sezona možda prilika

da Šibenik i njegova sedamdeset kilometara duga regija krene dogodine ka jednom jačem turističkom poletu, u kojem

će do 1970. godine moći dati

znatno veći udio u planiranih deviznih utržak zemlje od 400 milijuna dolara.

J. Čelar

»Sloga« je sezona možda prilika da Šibenik i njegova sedamdeset kilometara duga regija krene dogodine ka jednom jačem turističkom poletu, u kojem će do 1970. godine moći dati znatno veći udio u planiranih deviznih utržak zemlje od 400 milijuna dolara.

M. M.

trgovinsko poduzeće »Sloga« ozbiljno brine o unapređenju turizma. Ta briga, naravno, nije bez vlastite ekonomске računice. Upravo to i predstavlja poslovni potec kojem treba pokloniti određenu pažnju. Činjenica da je neko trgovinsko poduzeće našlo svoju računicu u stvaranju novih i preuređenju već postojećih prodajnih punktova na širem području komune, i to u vrijeme kad naše trgovinske organizacije još ni izdaleka nisu ispitale dinarski ili devizni efekt sličnih zahvata, govori mnogo.

»Sloga« je uoči Dana ustanka naroda Hrvatske otvorila u Pirovcu samoposlugu. Koliko je interes potrošača, i domaćih i stranih, svjedoči i podatci da je ta radnja u ovih dvadeset dana poslovanja ostvarila profit veći od 15 milijuna starih dinara. Samoposluga u Pirovcu specifična je i po tome što su u njoj na istom prostoru, ali u stvari odijeljeno, locirane gotovo zasebne prodavaonice živežnih namirnica i tekstila. Za uređenje toga prodajnog punkta kolektiv »Sloga« utrošio je oko 11 milijuna starih dinara.

»Sloga« na tome nije stala. Već uskoro, najvjerojatnije krajem kolovoza, poduzeće će otvoriti samoposlugu i u Tijesnu. U tom prodajnom punktu potrošači će se opskrbljivati prehrambenom i industrijskom robom. Uređenje prodavaonice i ziskivalo je ulaganje od oko 8,5 milijuna starih dinara, većinom vlastitih sredstava. Samoposluga u Tijesnu raspolaže suvremenim rashladnim uređajima, a u njoj će se, uz ostalo, moći nabaviti i kruh i mlijeci proizvodi.

Već iduće godine »Sloga« će modernizirati još nekoliko prodavaonica koje posluju na klasičan način. Važno je pri tom istaći da će investicije »Sloge« uglavnom »teći« u pravcu otočkog i priobalnog pojasa naše komune. U poduzeću, u prvom redu, imaju na umu moder-

Branka Marjanović ovogodišnja Mis Slanice

Pred nekoliko tisuća mještanina, te stranih i domaćih gostiju, u ljetnoj bašti restorana »Kornat« u Murteru, priređena je veoma uspješna priredba za najljepšu djevoj

Šta
rade
Arsen
i
Mišo

ARSEN SA KĆERKOM SANDROM

Završen je još jedan festival »Melodija Jadran«. Naš sugrađanin Arsen Dedić ponovo je osvojio simpatije publike, koja mu je kao autoru teksta i muzike za pjesmu »Moj brat« — koju su interpretirali on i Vice Vukov — dodijelile treću nagradu u iznosu od 500 novih dinara.

Poslije festivala Arsen odlazi u Tučepje, gdje će nastupiti u hotelu »Jadran«, a nakon toga ide u Poljsku, gdje će na međunarodnom festivalu u Sopotu sa dvije domaće kompozicije predstavljati naš »JUGOTON«. Tom prilikom interpretirat će pjesme »Znat češ« (autori Metikoš - Dedić) i »Vera Pavladoljska« (autori Bećković - Kalogjera-Dedić).

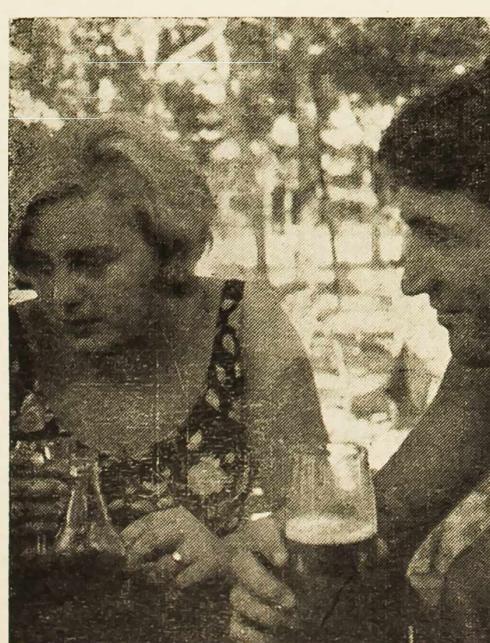
Na splitskom festivalu Arsen je učestvovao i s pjesmom »Ljetato sa Irenom«. Nešto prije početka festivala izjavio nam je da mu je taj festival najdraži, jer da je to festival melosa u kojem je odgojen.

Inače, Arsen intenzivno radi na pjesmi »Uspavanka Fojnici«, koju posvećuje djeci oboljeloi od distrofije mišića, održevajući se svih autorskih i izvođačkih honorara, a koju će komponirati Ljubo Kuntarić. Pored toga, piše još jednu pjesmu za djecu, koja će se nalaziti s druge strane ploče »Uspavanke Fojnici«. Ploča će imati savezni karakter, jer će u njezinu stvaranju učestvovati predstavnici svih naših republika. Od početka rujna pa dalje, kad će imati više slobodnih termina, Arsen će češće besplatno nastupiti za oboljelu djecu u Fojnici, a već početkom jeseni održat će u Zagrebu samostalni koncert i sav prihod namijeniti za oboljele malisane. Tu akciju »Arene« Arsen je prihvatio čim je za nju saznao, jer, reče nam, i sam je otac djevojčice od tri i po godine.

U razgovoru sa Arsenom saznali smo za još neke njegove aranžmane. Kuća »Pathé - Marconi« iz Francuske ponudila mu je da za nju napiše tri nove

J. G.

MIŠO:
I u muzici
ima
kumova

MIŠO KOVAC SA SUPRUGOM LJUBICOM

Za „Milijun i po“ troje građana

Treba li već na početku napisa postaviti pitanje: Zašto se smanjuje broj kino-posjetilaca? Verbalni odgovor nismo ni od koga tražili. U zamjenu za to prezentirano nam je nekoliko podataka. Analizirajući ih, došli smo do zaključka da broj Šibenčana koji navraćaju u tri kinematografa u našem gradu — ipak opada!

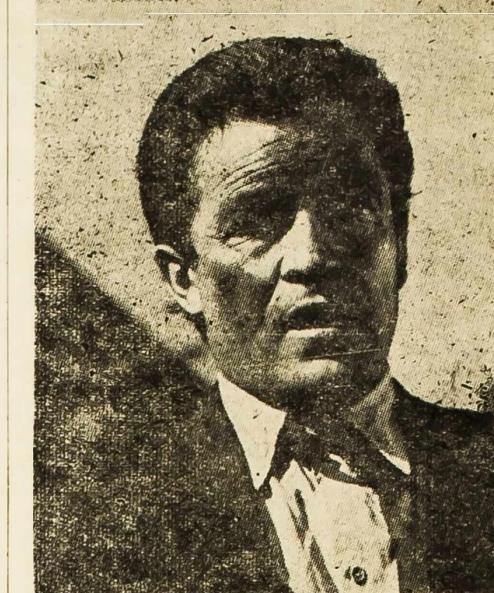
Naime, u prvih sedam mjeseci ove godine stanovnici našeg grada kupili su na blagajnama Kino-poduzeća nešto više od 259.000 ulaznica. Međutim, u istom razdoblju prošle godine naši su građani bili više naklonjeni filmskim predstavama. Konkretnije, do početka kolovoza 1965. godine bilo je 35.000 gledalaca više.

Manja posjeta kino-predstavama odrazila se i u novčanom efektu. Ove je godine na blagajnama triju kinematografa prometnuto oko 45 milijuna starih dinara manje nego prošle godine.

U razgovoru s nekolicinom naših sugrađana stekli smo utisak da je glavni »krivac« manjoj posjeti filmskih projekcija TV ekran. Neki, međutim, ne dijele takvo mišljenje. Bilo kako bilo, začuđuju činjenica da su i neki

veoma dobri filmovi gotovo krahiali — ako se taj »krah« mjeri brojem posjetilaca. Tako je, na primjer, veoma dobar film poljske produkcije »Bol i nade« gledalo samo 18 osoba. Zbog neočekivano lošeg projekta, film se nije zadržao na repertoaru. Sličnu sudbinu doživio je i ruski film »Čovjek ide sa suncem«.

Općenito govoreći, strani filmovi bolje su posjećeni nego domaći. U prvih sedam mjeseci najviše gledalački imao je film »Geronimo« (oko 5.500), a od naših »Orlovi rano leto« (2.400). Domaći filmovi »Doći i ostati« i »Druga strana medalje« privukli su samo 55, odnosno 65 gledalaca. Fijasko je u pravom smislu »doživio« i film »Milijun i po«, za kojeg je kupilo karte samo troje građana. (B)

— Igrao sam dosad u dvadesetak filmova, većinom inozemne produkcije. Prva uloga u jugoslavenskom filmu bila je ona u »Abecedu straha« Fadila Hadžića.

U kojim ste još domaćim filmovima nastupili?

— Nabrojat ću samo neke: »Ponedjeljak ili utorak« Vatroslava Mimice, »Konjuh planinom« Fadila Hadžića, a u filmu redatelja Franke Bauera »Licem u lice« igrao sam meni veoma dragu ulogu.

Prati vas »fama« da ste rođeni negativac, mislim na filmsku platu.

— Pa, takav zaključak zbilja nije netačan s obzirom na većinu mojih dosadašnjih filmskih uloga. Eto, imam sreću ili nesreću da gotovo u pravilu dobivam zadatak da tumačim negativne likove.

Imall ste »posla« s većim

brojem stranih redatelja i producenata. Ispričajte nam jedan zanimljiv događaj.

— Ima ih bezbroj. Jednom prilikom neki njemački producent, podebeo čovjek, pravi biznismen, zapitao me da li znam jašti. Odgovorio sam da znam. Nedugo potom trebao sam to svoje »znanje« pokazati tom debeljku. Uzšao sam lipicaneru — i, začudo, ostao na sedlu. Producenat je bio zadovoljan, ja sam dobio ulogu, iako s jahanjem nisam imao »veze«.

S kojim redateljem najviše volite raditi?

— Fadil Hadžić je divan i kao čovjek i kao redatelj. S njim zbilja nije teško raditi.

Koji je vaš naredni film?

— U okolini Splita redatelj Fohrer snimat će za kompaniju »Rialto« iz Berlina jedan spektakl. Dobio sam ulogu. (D. B.)

Gosti o nama

Na području šibenske komune trenutno boravi nekoliko tisuća domaćih i inozemnih posjetilaca. Neki od njih navraćaju u turistička mjesta šibenske regije već odavno, a nekima je ovo ljetno donijelo prvi susret s Murterom, Primoštenom, Šibenikom, Vodicama, Skradinom, Zlarinom i drugim mjestima. Zamolili smo četvoricu naših gostiju da iznesu svoje utiske o ljetovanju. Više pažnje higijeni na selu

DOKICA MILAKOVIC, glumac: »Šibenik i njegova okolica nisu mi nepoznati. Ove godine, evo, ljetujem na Brodarici. Sta vam kažem? Zadovoljan sam. Smjestio sam se u kućnoj radnosti. Moji domaćini su veoma prijazni ljudi, a imam i krásno »privatno« kupalište. Štampu nabavljam u Šibeniku. Tamo skočim (imam automobil) da pogledam neki dobar film ili dobru emisiju na televiziji. Hrana je izvrsna. Jednom riječi — a ne shvatite to kao kompliment — ja sam zadovoljan, veoma zadovoljan.«

NIKOLA GARIC, krojač: »Smjestio sam se u domaćoj radnosti. Nije loše. Posjetio sam Skradinski buk, i to je nešto fantastično. Obišao sam sve značajnije kulturno-historijske spomenike. Katedrala je divna. Samo, iskreno govoreći, većina konobara, a sretao sam ih podosta, spori su kao puževi. Grad je uglavnom čist, ali ne u svim

predjelima. Eto, pođite pa se uverite, i u nekim ulicama strogo centra vlada pravi pakao od prašine. Da mi je znati ko je samo dao dozvolu da se ona kuća popravlja u ovo vrijeme!«

LEONARD KUKIC, student: »Vi ćete zbog »Jadrije« izgubiti dosta gostiju. Tu bi nešto trebalo promijeniti. Nekoliko puta jedva sam se ukrcala u brod, dva puta sam pošla sa kupanje kasnije nego što sam planirala — a to nije svejedno čovjeku koji je doputovao desetak dana na našu ljetnu obalu — u prvom redu radi kupanja.«

ZORAN MITROVIC, Beograd: »Iz Šibenika ću ponijeti lijepu uspomenu. Putujem danas (bio je petak) i žao mi je što nisam posjetio Kornate. U restoranu »Rijeke« uistinu ima velik broj gostiju, ali bi neki konobari morali biti uslužniji. Šteta što Šibenik nema ljetno kino. Mlad sam, ali su mi električari pred »Krkom« ponekad »išli na žive«. (B)«

I SRĐAN ODE NA FILM

SRĐAN KLECAK, dugogodišnji član profesionalnih kazališnih ansambla u Šibeniku, Titovu Užicu i Varaždinu, dobio je nedavno prvu filmsku ulogu. Srđan će tumačiti jednu od većih uloga u filmu »NIBELUNZI«, što ga u koprodukciji beogradske »Avalе« i berlinske kompanije »C. C.« režira Raul.

Raduje li vas ta uloga? — pitali smo Srđana Klečka prilikom nedavnog susreta u Šibeniku.

— Neobično. Već sam sedam godina profesionalni kazališni glumac i nisam »izvan plana« dospio na film. Istina, na prvu filmsku ulogu čekao sam prilično dugo. Jedan od razloga što do sada nisam bio i filmski glumac bile su moje obaveze prema teatru. Danas sam slobodan umjetnik i vremena ima i te kako mnogo.

Tko će, pored vas, još igrati u tom filmu?

— Nosioci glavnih uloga u »Nibelunzimu« su poznati tal-

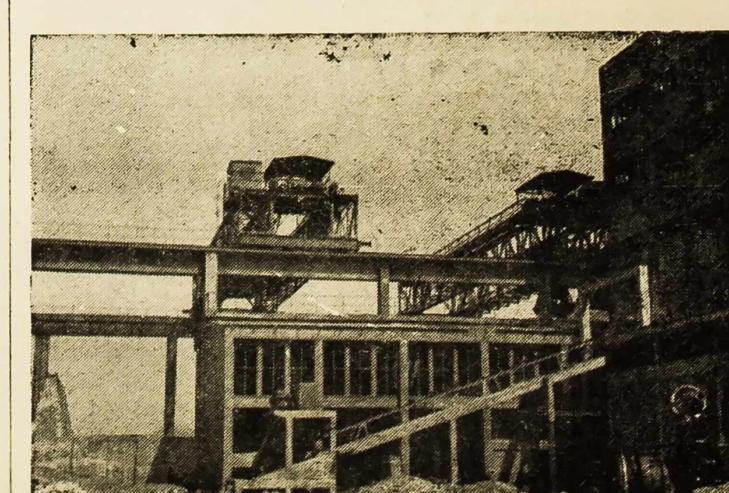
janski filmski glumci Maksimo Đirović, poznati i našoj publici po nizu izvanrednih kreacija, i Nijemac Uwe Boer, nekadašnji prvak Zapadne Njemačke u bacanju kladiva. Od naših glumaca uloge su dobili Đorđe Nenadović i Mavid Popović.

Kada će film biti dovršen?

— Ako sve bude teklo prema predviđanjima, poslijednja »klapa« planut će u listopadu. Nai-mje, pored snimanja u okolici Beograda, poveći broj scena smit će se i na Grenlandu. »Nibelunzii« su inače film iz »roda historijskih spektakla.«

Hoćete li nastupiti i u kojem domaćem filmu?

— Ne bih vam mogao dati tačan odgovor, ali kako sada stvari stoje mogu računati da ću dobiti i u dva jugoslavenska filma »Avaline« proizvodnje. Moja je davna želja da kreiram ulogu u filmu koji bi tretirao suvremene jugoslavenske probleme, u prvom redu život naše omladine. (D. B.)

ILJA
IVEZIĆ
U ŠIBENIKU
I do-
maći
film

čovjek i kao redatelj. S njim zbilja nije teško raditi.

Koji je vaš naredni film?

— U okolini Splita redatelj Fohrer snimat će za kompaniju »Rialto« iz Berlina jedan spektakl. Dobio sam ulogu. (D. B.)

Više pažnje higijeni na selu

Iako je na saniranju higijenskih prilika u selima šibenske općine učinjeno mnogo, još uvijek ne možemo u potpunosti biti zadovoljni postojećim stanjem. Uistinu, poduzete su izvesne mjere za sprečavanje oboljenja i epidemija. Međutim, vodoopskrbni objekti u nekim mjestima predstavljaju zarišta različitih oboljenja.

Situacija s cijepljenjem uglavnom je zadovoljavajuća i ona se provodi nekoliko puta godišnje. Dezinfekcija se djelomično vrši samo na području grada, dok su dezinfekcijom obuhvaćena neka turistička mjesta (uništavanje muha i drugih insekata). U selima, međutim, nije osiguran minimum potrebnih uvjeta za normalno poslovanje u trgovackim prodavaonicama. Nadalje, iako je transport mesa od klanice do grada povoljno riješen, ipak veći broj prodavaonica ne odgovara minimalnim sanitarnim propisima. Osobito teško stanje je s grobljima, naročito u Jezerima i Tijesnu. Vodoopskrba u nekim selima, dispozicija otpadnih predmeta i nizak higijenski nivo stanovništva u zagorskem dijelu općine — glavni su uzroci lošeg higijenskog stanja na našoj općini. Osim što je dispozicija otpadnih stvari obavljena unutar naseljenih mesta, zapažen je veći broj nehigijenskih bunara koji se rijetko kad kloriraju ili čiste. To posebno vrijedi za Bribiri, Krković, Dubravice i u zagorskem dijelu Primoštena.

S tim u vezi zabilježeni su sve češći slučajevi crijevnih oboljenja kod djece, pa i odraslih, što je upravo rezultat lošeg higijenskog stanja bunara i dispozicije otpadnih predmeta u naseljenim područjima. To i naime potrebu što hitnijeg rješavanja pitanja u saniranju vodoopskrbnih objekata i uklanjanju dubrišta iz naseljenih mje-

sta.

Potrebitno je također kazati riječ — dvije o zdravstvenom prosjećivanju stanovništva ovog područja, jer ono nije najbolje.

Premda postoji solidan i velik broj stručnog kadra, on se go-tovi i ne koristi, a naročito ne u borbi protiv širenja zaraznih oboljenja, jer ne postoji sinhronizirano djelovanje na tom planu zdravstvene službe. U tome su osobito zatajile zdravstvene stanice, iako bi one, uz pomoć drugih faktora, mogle i tako kako pomoći na suzbijanju takvih oboljenja. Na tom planu nešto je učinjeno u turističkim mjestima, zahvaljujući najviše inicijativi turističkih organizacija kojima nije svejedno da li će gosti biti zadovoljni boravkom u njihovim mjestima. Međutim, kako smo već spomenuli, malo ili gotovo ništa nije poduzimano u selima zagorskog dijela naše komune. Ubuduće bi o tome trebalo voditi više računa i na tome angažirati zainteresirano stanovništvo i zdravstvene institucije. (jj)

Historijski lokaliteti i turizam

Skradin i Bilice veoma interesantni. Odgađanje šteti.

Šta sve za turiste Europe može biti zanimljivo i privlačno? Da li smo o tome dovoljno raspravljali? Nedavno smo podsjetili na uključenje Bribira u turizam, jer da od takvih lokacija i historijskih vrijednosti neke evropske zemlje imaju ogromne koristi.

Ovog puta predlažemo da se i na nekim drugim lokalitetima u našoj općini razvije turizam, jer u posljednje vrijeme oni postaju sve interesantniji. S nešto malo truda, mjesnog samodoprinosu i ulaganja komune naše bi područje u cijelini moglo postati – turističko, kao rijetko koje na Jadranu, a to znači da bismo s relativno malo investiranih sredstava mogli od turizma ostvarivati prihode kao, recimo, od jedne ili dvije vjetrine u Ražinama. Uvjereni smo da time ništa ne pretjerujemo, a osobito što bi se na takvima lokalitetima mogla zaposliti nova radna snaga – čime bi se riješio problem posla uopće na našoj komuni.

Dobro branjeni i zaštićeni Šibenski zaljev s kanjonskom sponom za more, uz azigrani arhipelag, gradinske punktote i živopisni tok rijeke Krke – pogodovan je naseljavanju na ovom području još i prehistorijskog čovjeka. Stara Scardona, razvijena iz prehistorijskog gradinskog naselja, smještena gotovo na utoku Krke u Prokljansko jezero, imala je rang rimskog ministrija. U njoj je bio smješten jedan od tri sudbena kotara (conventus iuridicus), kojemu su bili podygnuti Japodi i stanovništvo Liburnije organizirano u samostalne plemenske općine. Scardona se nalazila na granici dvaju najvažnijih ilirskih plemena sjevernog Ilirika: Liburna i Delmata. Pripadala je teritoriju Liburna, koji je išao od Raše u Istri do Krke. Od antičkog grada sačuvano je samo: većinom natpisi o uređenju i upravljanju gradom, te o kultovima. Sačuvani su i ostaci antičkog vodovoda, a utvrđeno je i postojanje jedne predromanske crkve iz doba narodnih vladara (čuvani su kameni ulomci s pleternom dekoracijom). Ali, pošto sistematska iskopavanja na području antičkog i predantičkog Skradina nisu vršena, to nedostaju detaljni podaci o njegovu urbanizmu i značajnjim spomenicima.

Može li jedan takav historijski lokalitet, sa Bribirom u zaledu, biti primamljiv i zanimljiv za evropske turiste? I, treba li se i dalje prema njemu odnositi ne samo alkavu nego i indifferentno, tako da se briga o tome prepusti malom turističkom društvu u Skradinu? Jedna značajnija agitacija, organiziranje službe vodiča i stalnog prevoza, službe informiranja, opskrbe, smještaja i uređenja rekre-

cionih punktova — zar je to teško? S vremenom bi trebalo razmislit i o asfaltiranju ceste Skradin - Bribir - Kistanje, te o maksimalnom iskoristavanju narodnih motiva i rukotvorina iz zaleda Skradina.

Na južnoj strani rijeke Krke, prema Šibeniku, tj. na dalmatinskoj strani Prokljanskog jezera, iako ne uz samu obalu, bila je u posljednjim stoljećima antike podignuta starokršćanska crkva (u Biličama), kod nas dosta rijetka oblika — s trolisnim završetkom (trichora, triconchos), koja je kasnije doživjela niz dogradnji i transformacija. Dekoracija nadjenih kamnenih ploča slična je onoj iz drugih dalmatinskih crkava iz doba V i VI stopeća, posebno dekoraciji nađenoj u Saloni. Na jednoj takvoj ploči ugravirani su zanimljivi monogrami — uz križeve — ali njihovo pravo značenje nije protučaćeno.

Eto, i taj zanimljivi i naučno vrijedni spomenik propada, gotovo zaboravljen i nepristupačan za posjetioce.

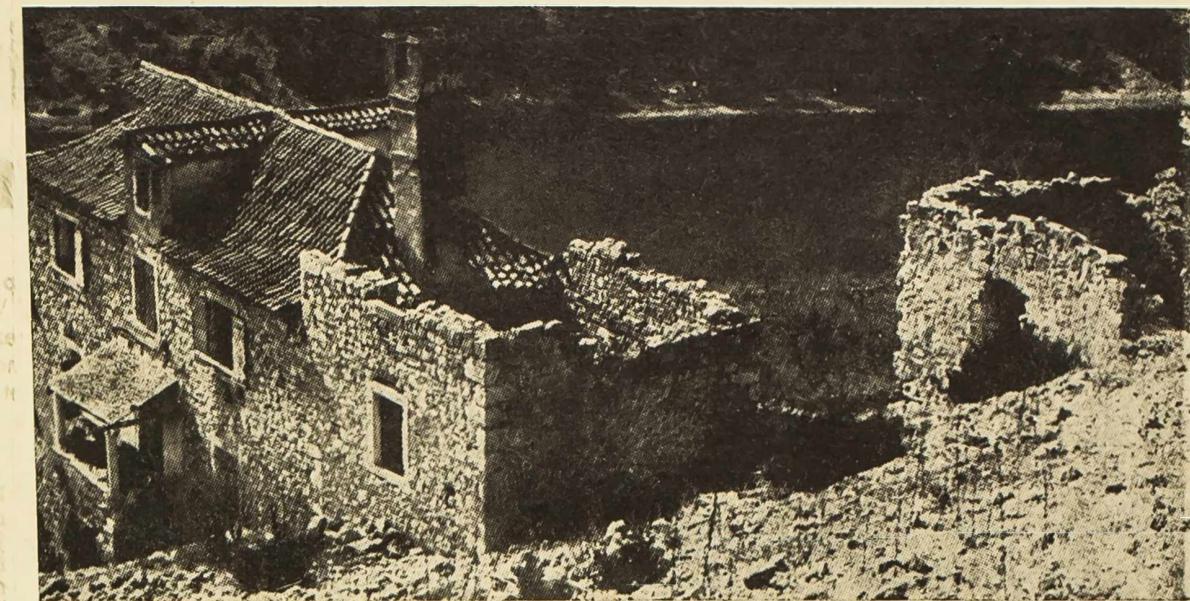
Ta bazilika indicira i na bliznu nekog antičkog naselja ili ladanjskog imanja, na što upućuje i nalaz jednog spomenika posvećenog ilirsko-rimskom bogu Silvanu, zaštitniku stočarsko-agrarne privrede, u prvom redu šumske površine. Osobito je zanimljivo da i bizantski car i pisac Konstantin Porfirogenet (X stoljeće) među naseljenim gradovima pokrštene Hrvatske navodi i lokalitet Belitzein — što bi moglo značiti Bilice.

Da bi i to, jedno od najpoznatijih arheoloških lokaliteta našeg područja, postalo turistima pristupačno, nisu potrebna veća ulaganja, jer za proširenje i asfaltiranje postojeći put od ceste koja vodi za slapove Kr-

ke do Prokljanskog jezera i živopisnih uvala i draga pred Biličama — zaista nije potrebno mnogo, a pogotovo zbog toga što Biličani ne bi odbili da surađuju na tome. Ostale poslove oko prijema i ugošćivanja turista vjerujemo da bi Biličani obavili savjesno, po ugledu na većinu naših mesta uz more. Uz to, Bilice su veoma blizu grada i nove magistrale, pa i to pogoduje, osobito u pogledu izletničkog turizma i kempiranja. Propustiti takve pogodnosti znači propustiti i devize i zašpošljavanje nove radne snage.

U sljedećem broju: Danilo i Jadrovac.

J. Grbelja

148 mandatnih kazni

Prilikom nedavnog obilaska ugostiteljskih objekata u jednom dijelu naše komune zbog raznih uočenih nedostataka — izrekla je Tržna inspekcija više od 40 mandatnih kazni u ukupnom iznosu od 106 tisuća dinara. Istovremeno je sanitarna inspekcija izrekla 26 mandatnih kazni u ukupnom iznosu od 54 tisuće starih dinara. Za teže prekršaje sastavljen je zapisnik na licu mesta, na temelju čega će se poduzeti upravne i kaznene mjere. Osim toga, naplaćeno je više od 50 tisuća starih dinara na ime kamp-takse od »divljih kampista«.

Prilikom obilaska konstatirano je da su sanitarni čvorovi u svim kampovima i na svim plažama zapušteni i neuredni. Na plaži u Skradinu od šest kabina četiri su neupotrebljive. Također je zapaženo da se u svim vrstama ugostiteljskih rad-

nji, i u društvenom i u privatnom sektoru, osobljje ne pridržava propisa o nošenju radne odjeće. Ni higijena nije na potreboj visini.

Konstatirati se i to da se još u potpunosti ne primjenjuje Odлуčka o održavanju čistoće. U

Skradinu je, na primjer, primjeno da TLM »Boris Kidrič« (pogon u Lozovcu) ispušta industrijske otpadne vode direktno u rijeku — bez prethodnog pročišćavanja. Zbog toga se zagađuje plaža u Skradinu, na što gosti i stanovnici mesta s pravom negoduju.

Na kraju, nekoliko riječi o još jednoj nekulturnoj pojavi. U Rogoznici su ispred samog Turističkog društva, nedavno oštećena tri automobila njemačke registracije. Slični slučajevi zabilježeni su u još nekim turističkim mjestima na području naše komune. (B)

Tko odlučuje o integraciji?

U prošlom broju ovoga lista osvrće se Paško Periša na jedan moj prošlogodišnji članak. Taj osvrт je pišan u tipičnom stilu autora, a koji je dobro poznat čitaocima ovoga lista, do kojih autor nije ni najmanje držao, jer im ga je servirao u zakasnjenu od 8 mjeseci. Tako je njegov odgovor preuzeo neku drugu svrhu. Izgleda da do čitalaca nije držala ni redakcija. Riječ je o mom članku »Samoupravljanje protiv objektivnih za-konitosti nema perspektive«.

U komentaru (primjedbama) Periša nema svoga tava, pa istupa sa »stavom našeg društva« (a takvih avnih istupa bez ličnog stava, prije smo imali mnogo iše). I taj stav se potpuno pogrešno interpretira. To se neće događa ljudima koji od šume ne vide drveća. Periša, hoće da istakne kako društvo kao cjelina nema što da se dira u radnu organizaciju, pa ni onda kada odlučuje ekonomski nužnu i potrebnu integraciju. Potvrdu tome hoće da nađe u Ustavu i Rezoluciji VIII kongresa Saveza komunista Jugoslavije.

Iz svoga parafranziranja izvlači tendenciozni zaključak, kako nisam zadovoljan oficijelnim stavom, te da nešto predlažem i nudim, ali što.

Ponovo pregledajmo moje navode: »Kakav tretman dati imovini kojom upravljaju radne organizacije, bilo one koje su sklene ekonomskoj, opravdanoj integraciji, bilo one koje joj nisu sklene? Kako vlasnička i posjedovna svojstva imaju ta sredstva, odnosno ta imovina? Na jednoj strani tvrdimo da ona predstavljaju društvenu imovinu, tj. da imaju takvu obilježju da nitko ne može s njima apsolutno raspolažati. Ona služe za upotrebu i iskoristavanje proizvodčićima koji njima rukuju, a posredno i svim ostalim članovima zajednice. Uniklo pojedina radna organizacija, i pored vih predočenih ekonomskih opravdanosti neće da prihvati integraciju, kakvu integraciju ima društvo kao cjelina prema toj organizaciji? Ako društvo tu ne može imati određeni autoritet, odnosno određeni instrument — da interes te radne organizacije poistovjeti sa širim interesom — onda ta sredstva poprimaju izvjesna vlasnička svojstva.«

Da bi to opovrgao, komentator poziva u pomoć Utav. Kad se toga već lati, trebalo je pročitati odredbe Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije spred citiranog člana. Tada bi u preambuli, glava II, stav 4. Ustava našao i ovo:

»Svaki oblik upravljanja proizvodnjom i drugim društvenim djelatnostima i svaki oblik raspodjele — u vidu ihiokratske samovolje i privilegija zasnovanih na mono-

polističkom položaju, ili u vidu privatno-vlasničkim svojstvima. To je siguran put u liberalizam i anarhiju. Zar se za takve odnose u našem društvu isti zalaže?«

I radne odnose radna organizacija uređuje samostalno u okviru svoje samoupravnosti. Ako pri tome neće da poštuje odredbe OZRO-a, što bi trebalo tu činiti? To je jasno. Kritičar to ne bi učinio. On bi, vjerojatno, tamo postao delegaciju uvjeravajuću.

Zato je još jednom potrebno istome objasniti neke stvari. Integracioni procesi su stvar radne organizacije i cijelog društva. Uvjerenje imaju samo jedan aspekt njezina pospiješenja. Ako to ne pomaže, onda o tome treba da odlučuje društvo, na naučan, stručan i objektivni način. Tko će to biti, da li ustavni ili pravosudni organi, arbitraže, skupštinska tijela ili netko drugi, to je sporedno. U praksi se u tom pogledu već negdje koristi općinske arbitraže. Nitko u našoj zemlji u okviru društvenog sektora nema ni pravnog ni političkog osnova da se protivi ekonomski opravданoj integraciji. Onaj tko to radi, radi protiv interesa društva. U Jugoslaviji to jedino mogu privrednici u privatnom sektoru. I to s razloga što u tom sektoru vlada onakvo vlasništvo kakvo bi Periša želio u društvenom sektoru.

Zapinjanje i opiranje procesu integracije u nekim radnim organizacijama, kao i materijalne štete u vezi s tim, nekim pojedincima ne smetaju, razumljivo. Taj doista skupi društveni račun ne ide iz njihova džepa. Oni to nazivaju — poštivanjem objektivnih ekonomskih zakonitosti. Kakvog liapsura? Da li možda treba čekati dok se ljudi prosvijete i idejno više uzdignu? Time se već ulazi u domenu društvene nadgradnje. A nju određuje materijalna (ekonomska) baza. »Društveno biće određuje progres društva.«

Citat iz Rezolucije VIII kongresa SKJ u komentaru dobro je upotrijebljen kada su u pitanju integracioni procesi kao posljedica administrativnog upitljanja i političkog pritiska. Ali, zašto se Periša odmah iz tega protivi toj Rezoluciji i taj stav našeg društva pobija? Pogleđajmo:

»Prirodni ekonomski put ka sve širim integracijama u našoj privredi, iako je teži, sigurno vodi trajnom uspjehu, a u sebi sadrži i podrazumijeva napor društveno-političkih snaga, prije svega u radnim organizacijama, da uvjere radni kolektiv u potrebu integracije tamo gdje ima neopravdanog suprotstavljanja.«

Zašto je Periša za teži put, a deklariira se kao priatelj socijalizma? Do saznanja o potreboj integraciji, rekli smo, treba doći na objektivan, naučan i stručan način. Tko je prethodno te okolnosti utvrdio? Ako se to preskoči, onda se takva aktivnost najčešće pretvara u administrativno upitljanje i politički pritisak.

U Rezoluciji VIII kongresa SKJ pod II (tačno jednu

rečenicu ispred one koju je komentator citiraо) stoji: »Integraciona kretanja postaju jedan od bitnih faktora razvoja proizvodnih snaga i produktivnosti rada i proširivanja baze neposrednog društvenog reguliranja ekonomskih tokova.«

Kako rješavati te BITNE FAKTORE RAZVOJA PROIZVODNIH SNAGA? To je izvrsno objasnio Karl Marx u I, II i III tomu »Kapitala«. Politička ekonomija na bazira se na uveravanju, niti jedna ekonomika na svijetu može egzistirati na tome. Jedino može na poštivanju, razvijanju i oslobađanju objektivnih ekonomskih zakonitosti. Radna organizacija koja to ignorira provodi administrativno upravljanje i skrućuje proizvodne snage i proizvodne odnose. Tko podržava takve odnose, protivi se progresu društva.

Komentator moga članka zamjeri mi što našu ekonomiku pokušavam usporediti sa ekonomikom Sovjetskog Saveza, očito ozlođenjem time što privredu prevezme socijalizma i druge po snazi i potencijalu u svijetu — stavljam uz bok s našom (!?) Nije li to možda prazni i lažni patriotizam ili nešto drugo?

Smatram da je uzgred potrebno istaknuti — da je predmetni moj članak »Šibenski list« preuzeo iz »Samoupravljanja«, jugoslavenskog polumjesečnika za radničko i društveno samoupravljanje, gdje je objavljen 15. XII 1965. godine na prvoj strani. Polumjesečnik se čita u cijeloj Jugoslaviji i nitko u mom članku nije vidio ono što je vidoš Paško Periša. Citaocima to može da objasni SUŠINU STVARI.

Neki predsjednici kod nas su se toliko osili da se poistovjećuju sa Partijom i društvom.

»Marx govori da birokraciji odgovara tajna, mistična, da ona ne trpi javnost, općedruštvene norme, društvenu kontrolu itd, da birokracia stvara za nju idealne i jedan određeni mentalitet ljudi, pasivnih i pokornih ličnosti itd. Misli da sve zna i nikome ne vjeruje. Nije je imantan kult autoriteta, kult vlasti i pretvara cilj države u svoj lični cilj.« (C. Mijatović na IV sjednici CK SKJ).

I ovoga puta komentator na kraju izvodi njemu svrstven zaključak. U kakvoj je vezi to njegovo uvjeto insinuiranje da mojim člankom? Postoji takvih provokacija, arrogantičkih isticanja standardnih fraza, citata i parola, dijeljenja lekcija u ovom listu (i komuni), čovjek je prisiljen da se upita: tko je to Paško Periša kada preuzima toliko pravo da drugima stavlja tako sumnje etike, te obojene političkanskim podmetljikama? Nije to lako utvrditi. Da li stvarno tumači naših društvenih stavova ili samozvani (ili naručeni) čuvar nekih fikcija, ili pobornik liberalizma sa »vlasničkim preoblikujim« u našem društvenom sektoru, ili nešto drugo?

Boris Kale

Saobraćajni prekršaji u porastu Vozači voze NEOPREZNO

Ceste na području šibenske komune ugošćuju svakog dana i po dvije tisuće vozila u jednom pravcu. Njihov broj naročito je velik u srpnju i kolovozu. Ta činjenica dovoljna je da se zapitamo o tome koliko je dosad bilo saobraćajnih nezgoda i prijestupa uopće.

Prema podacima Stanice za sigurnost saobraćaja na javnim putevima, na području naše komune dogodile su se od početka ove godine 123 saobraćajne nesreće. U njima je šest osoba smrtno stradal, 24 osobe zadobile su teže, a 43 lakše tjelesne povrede. Materijalna šteta prouzrokovana u tim nesrećama procijenjena je na 30 milijuna i 102 tisuće starih dinara.

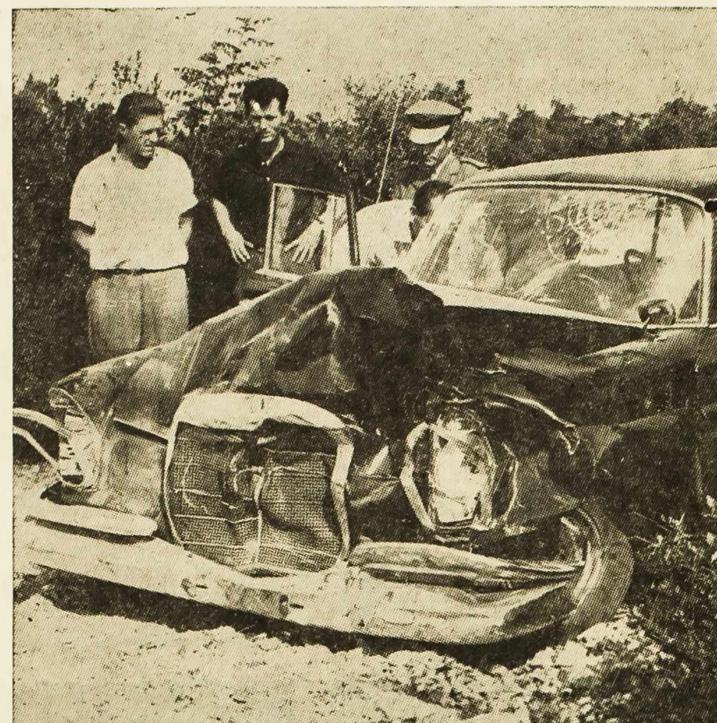
Da nije bilo agilnosti i stalne budnosti saobraćajnih milicijona, bilanca nesreća bila bi još drastičnija. Naime, treba zabilježiti da su saobraćajni milicioneri za počinjene prekršaje u saobraćaju podnijeli 571 prijavu suca za prekršaje, koji je izrekao dosta velik broj novaca.

Treba zabilježiti i to da su šibenski saobraćajci na licu mjesata kaznili 2.320 osoba.

Te kazne kretale su se između 500 i 3.000 starih dinara. Drugovi iz Stanice za sigurnost saobraćaja opomenuli su do početka kolovoza ove godine više od 1.000 vozača — onih koji su učinili lakše saobraćajne prekršaje.

Velik broj saobraćajnih prijesta svjedoči da mnogi vlasnici vozila ne »putuju« cestama s mišljem da nesreće vrebaju na svakom metru i da je dovoljno

samo malo nepažnje pa da se ljudski život ugasi. (D. B.)

Zašto izumiru neki zanati

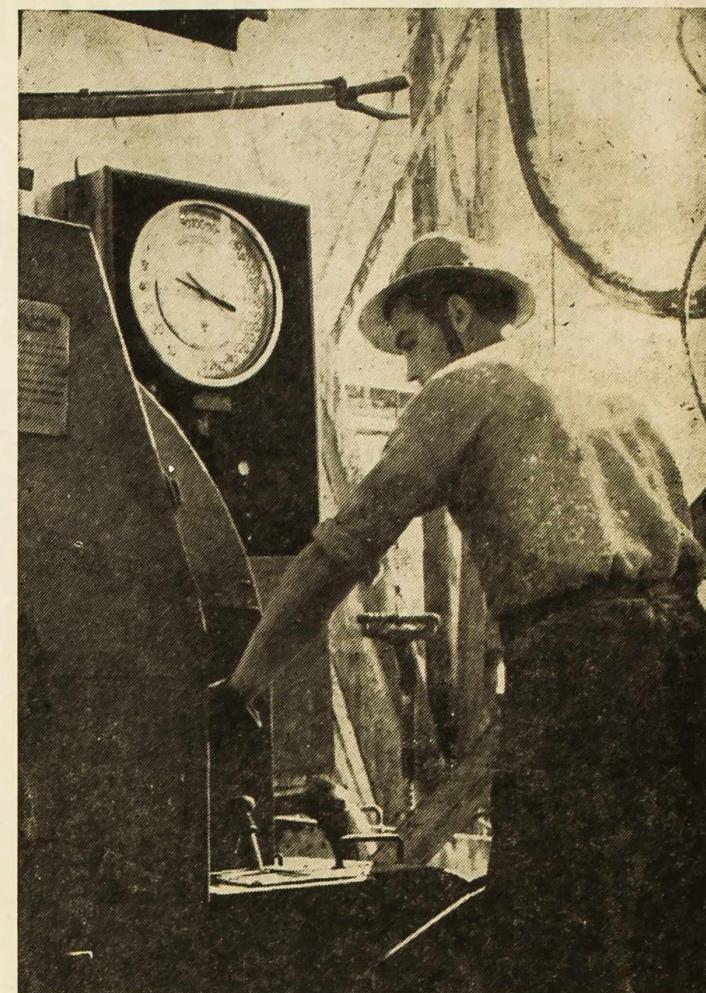
Danas u društvenom sektoru zanatstva u Šibeniku i okolnim mjestima djeluje nekoliko većih i manjih radnih organizacija. Tako je, na primjer, prerada drva i metala zastupljena sa po tri radne organizacije, prerada tekstila sa četiri, brodogradivo zanatstvo sa dvije, dok su ostale grane zastupljene sa po jednom radnom organizacijom. Nekoliko uslužnih djelatnosti nalazi se u okviru komunalnog poduzeća »Komunar«.

U privatnom sektoru stanje je nešto razgranati, ali još uvjek nedovoljno s obzirom na potrebe stanovništva. Različitim uslužnim djelatnostima bavi se danas oko 250 privatnih radnih manjeg kapaciteta. Neki pak zanati postepeno nestaju ili se njima bavi vrlo mali broj osoba. To se prevenstveno odnosi na kolare, dimnjaka, kovače, potkivače, cipelare, parketare i zlatare. Ti su zanati prije bili vrlo dobro zastupljeni.

Potrebno je više pažnje posvetiti baš tim zanatima, za koje neki smatraju da su deficitarni, jer bi njihovo postojanje i te kako dobro došlo građanima, a solidno izvedeni posao donio bi i adekvatno dobru zaradu. Prije svega, trebalo bi da ova sektora, i društveni i privatni, pronađu što pogodnije forme za tješnju suradnju ne samo u povećanju obujma poslovanja nego i u širenju pojedinih vrsta zanatskih usluga.

U društvenom sektoru zanatstva trebalo bi težiti ka integriranju srodnih organizacija, naročito u preradi drva. Naime, danas u Šibeniku djeluju tri takve radne organizacije. O tome je već jednom bilo riječi, ali se ništa konkretno nije učinilo.

Za tržiste bi također bilo zanimljivo da se ispitaju mogućnosti veće proizvodnje predmeta domaće radinosti, čime bi se stvorili još povoljniji uvjeti zaposlenja određenog broja osoba, a naročito ženske snage. U tom pravcu je Centar za unapređenje domaćinstva nešto poduzeo i ujedno otvorio put rješavanju toga problema, veoma značajnog za daljnji prosperitet šibenske privrede. (jj)

Pred nastavak natjecanja u II vaterpolo ligi

DRUGI DIO U ŠIBENIKU

Nastavak natjecanja u Drugoj vaterpolo ligi, u kojoj učestvuje i naš predstavnik PK »Šibenik«, održat će se u našem gradu od 31. kolovoza do 3. rujnja. Utakmice će odlučiti o tome koja će se ekipa dogodine natjecati u Prvoj saveznoj vaterpolo ligi, a održavat će se, ponekad i dva puta dnevno, na bazenu u Crnici.

PK »Korčulu« na njegovu terenu. (B)

Za sada masline dobro

U betinsko-murterskom polju te u maslinicima na Kornatima Modravama i drugim predjelima — masline su veoma dobro ponijele. Obilne ljetne kiše očuvale su plodove, pa se očekuje da će berba biti veoma dobra.

Jedina opasnost koja može ugroziti ovogodišnju berbu — je maslinova mušica. Napad mušice toliko je stetan da zaraženi plodovi slabu napredaju, suše se, pa čak i opadaju sa stabla. Zbog te opasnosti uljska zadružna je u stalnom kontaktu sa Institutom za jadransku kulturu, koji neprestano prati pojavu i kretanje tega opasnoga maslinova nametnika i obavještava uzgajivače maslina duž jadranske obale — radi zaštite maslina prskanjem. M. M.

Ubijen student u Gradcu

Upravo je završen istražni postupak povodom ubojstva u Gradcu kod Drniša, u kojem je smrtno stradao 23-godišnji Josip Marjanović iz Gradca, inače student Više tehničke škole u Zagrebu. Do tog ubojstva došlo je nakon krađe novca u vrijednosti od oko 2.800.000 dinara u kući 35-godišnjeg Josipa Lalića, također iz Gradca, inače trenutno zaposlenog u Holandiji, gdje radi kao rudar.

Naime, majka studenta Josipa Marjanovića udala se za Josipa Lalića i s njime imala petoro djece. Živjeli su vrlo siromašno i u krajnjim oksudicima. Zato je Josip Lalić pošao na privremeni rad u Holandiju. Odričući se koječega, uštedio je 2,8 milijuna dinara i poslao ih ženi u Gradac. Za prošlogodišnje božićne praznike u Gradac je doputovao i on i student Marjanović. Lalić je tom prilikom povjerio Marjanoviću da ima nešto novca i da bi bilo dobro da on i Marjanović grade kuću u Zagrebu ili Splitu. Marjanović se složio i rekao da i on ima nešto novca. Kad su praznici završili, Lalić je otputovao u Holandiju, a Marjanović u Zagreb, odakle se za nekoliko dana vratio u Gradac. Majka mu je rekla da se novac nalazi u Škrinji. Jednom zgodom ona je otišla u mlin, a u kući je ostao Marjanović. Slijedeće nedjelje, kada je Marjanović već bio u Splitu, primijetila je da novca više nema. Kad se on vratio iz Splita, majka mu je to rekla. On joj je odgovorio da ne prijavljuje, jer da će Lalić zaraditi drugi novac. Ona je o tome pisala mužu. On je odmah doputovao u Gradac. Kako se radio o većoj sumi novca, i orga-

nii SUP-a su pokrenuli istragu. Indicije su govorile da je kradu izvršio Marjanović, pa je protiv njega tužilac pokrenuo postupak. Ali, on je negirao sve. Za vrijeme pravomajskih pravnika Marjanović je ponovo došao u Gradac. Tada je između njega i Lalića izbila svađa zbog i-

KRATKE VIJESTI

U turističkim mjestima na području naše komune nalazi se na odmoru nekoliko istaknutih umjetnika. To su: Đokica Miljković, Željka Rajner, Nikica Kaloder, Dušanka Stojanović, Danica Pomorišac, Krešimir Židarić, Danko Oblak i drugi.

Šibenski duborez A. Belamaric učestvovat će na ovogodišnjem IV sajmu suvenira i domaće radinosti. Sajam će se održati od 25. rujna do 2. listopada.

U četvrtak, 25. kolovoza, učesnicu ljetnog seminara muzičara, koji se ove godine održava u Zadru, gostuju u Šibeniku. Oni

dajnog punkta osigurana su.

Turističko društvo Šibenik trenutno je (zbog obimnog posla na prihvataču gostiju) obustavilo akciju za učlanjivanje u društvo privrednih organizacija. Do sada su učlanjena tri kolektiva — »Zelenila«, »Autotransport« i »Šubićevac«. Godišnja članarina je 60.000 starih dinara.

U prvih sedam mjeseci ove godine Student-servis u Šibeniku prometnuo je 6.220.000 starih dinara. Međutim, neke radne organizacije ne pokazuju dovoljno razumijevanja za rad Student-servisa. (B)

OGLAS

Prodaje se kuća u Ulici Martina Kolunića broj 2 — Šibenik — odmah useljiva.

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

KINEMATOGRAFI

»ŠIBENIK«: premijera engleskog filma — STROGO POVJERLJIVO — (22. VIII)

Premijera francuskog filma — MARI ŠANTAL — (23. do 28. VIII)

»TESLA«: repriza američkog filma — TRAPER KELI — (17. VIII)

Repriza američkog filma — RÖBIN HUD — (18.—21. VIII)

Repriza američkog filma — HATARI — (22.—24. VIII)

ROĐENI

Elza, Vinka i Rose Jelić; Nada, Živka i Slavko Čogelja; Goran, Dušana i Ljubice Skorić; Tomislav, Ante i Fabijane Skevin; Anđelka, Jure i Janje Bolanča; Đani, Branka i Ike Skejlo; Alen, Jugoslava i Volge Filipi; Lidija, Ante i Zdravke Marin; Sandra, Miroljuba i Snježane Stefanović; Ante, Grge i Jele Dražić; Milovan, Živadina i Svetinke Gajić; Jasna, Marka i Jovanke Kaleb; Goran, Dragana i Zorka Rodić; Zorica, Nike i Nade Perić; Radmila, Mile i Milene Vrljac; Milena, Zdravka i Milice Stević; Marijana, Ante Plenča i Ane Bakula; Arsen, Živ-

ka i Milene Antić; Snježana, Mladen i Marije Šižgorić; Drina, Tomislava i Nedjeljke Bića; Vladimir, Rade i Stojan Miletić; Pero, Zdravka i Jele Gnidić; Ružica, Nikole i Stane Peran i Klaudija, Ante i Marice Mišura.

VJENČANI

Janez Gradinski i Gordana Perić; Vladislav Stojanović i Danira Martinčević; Vice Bračić i Boja Stančić; Ante Kurtov i Mira Skroza; Emil Živković i Milka Dodig; Ivo Grubelić i Vojna Kursar; Milan Mučić i Ivana Šimac i Dinko Klisović i Slavka Malenica,

UMRLI

Petar Španja, star 69 godina.

SAOBRACAJNE VEZE

VLAKOVI

Za Zagreb u 9.49, 19.08 i 22.42 sati (direktna kola).

Zr Žeograd u 19.08 (direktna kola).

Za Split u 2.46, 6.51 i 14.49 sati.

BRODOVI

Rijeka — Bar (brza)

dolazak iz Rijeke srijedom u 4.15 sati.

odlazak za Rijeku četvrtkom u 21.30 sati.

Za Dubrovnik u 3, 5.30, 6, 8.30, 10, 11, 12 i 23.15 sati.

Rijeka — Bar

dolazak iz Rijeke subotom u 18.15 sati

odlazak za Rijeku ponedjeljkom u 11.15 sati (važi do 26. IX)

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19 i 20 sati.

Za Rijeku u 4.15, 8.45, 9.45, 10.50, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19, 20, 21.30, 22, 23.35 sati.

Za Dubrovnik u 3, 5.30, 6, 8.30, 10, 11, 12 i 23.15 sati.

MALI OGLASNIK

PRODAJEM VINOGRAD KOD ZABORICA - JASENOVE (120 metara od magistrale).

VRLO POGODNO ZA GRADNJU VI-

KENDICE. BLIZINA STRUJE I VODE.

Obratiti se: MILITIN ANTE pok. Nikole, Kra-

panj, kućni broj 153.

Izdaje i štampa: Novinski-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIC

List uredjuje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA —

Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 — Rukopisi se ne vraćaju.

— Mjesečna pretplata za SFRJ 200 (2) dinara, za inozemstvo 400 (4) dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik

346-18 — Telefon Štampar

je 22-28 i 29-33.